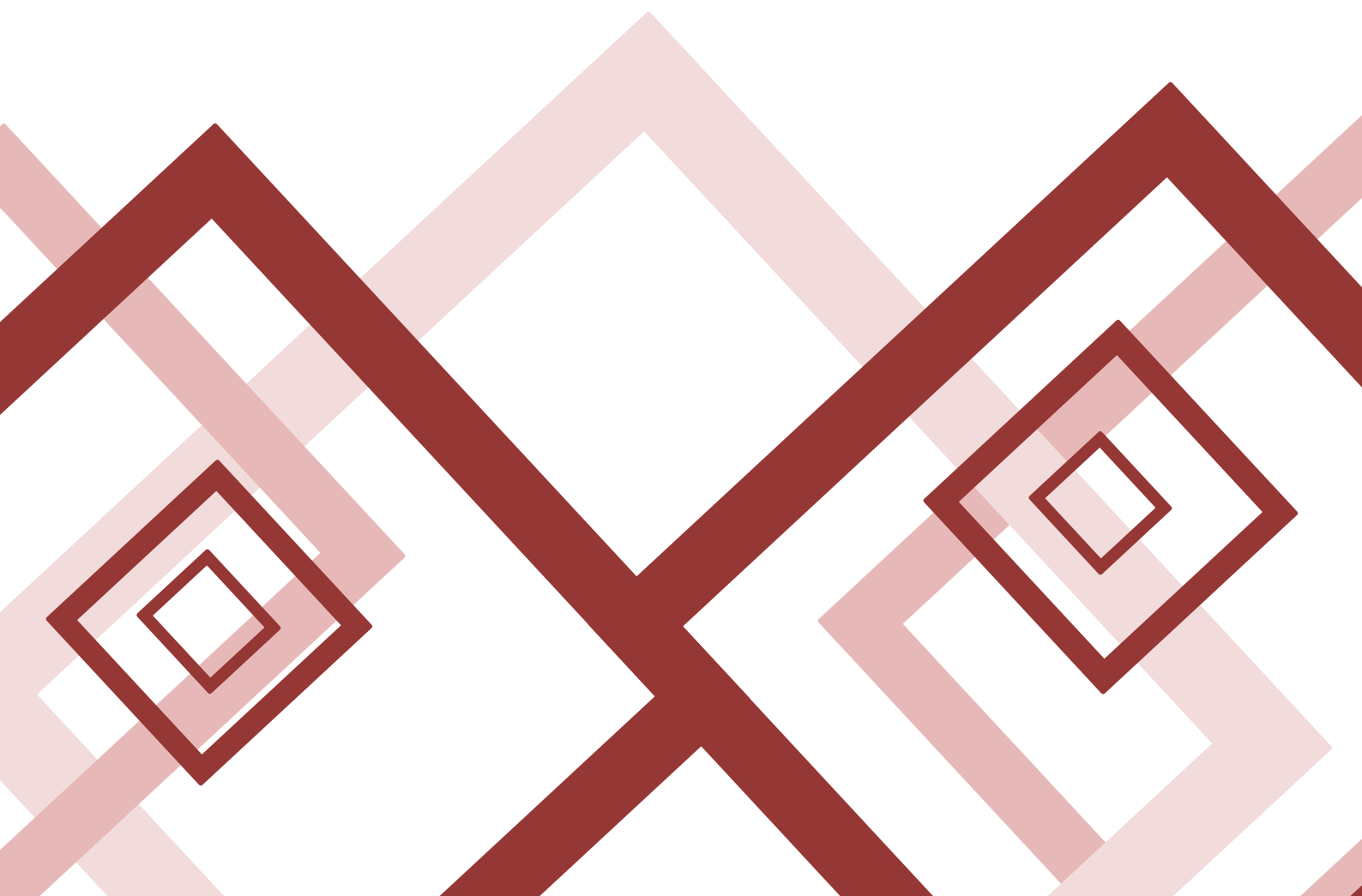

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กระทรวงการคลัง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

คำนำ

“การทุจริตคอร์รัปชัน” ในสังคมไทยเป็นปัญหาที่สั่งสมมานาน ส่งผลกระทบต่อระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคงของประเทศ รวมถึงภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นต่อสายตาของประชาคมโลก การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาการทุจริต ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำกระบวนการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกระบวนการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงการคลัง จึงได้จัดทำกรประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระทรวงการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงานภาครัฐในการสร้างความเข้าใจในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

กระทรวงการคลัง

มีนาคม ๒๕๖๔

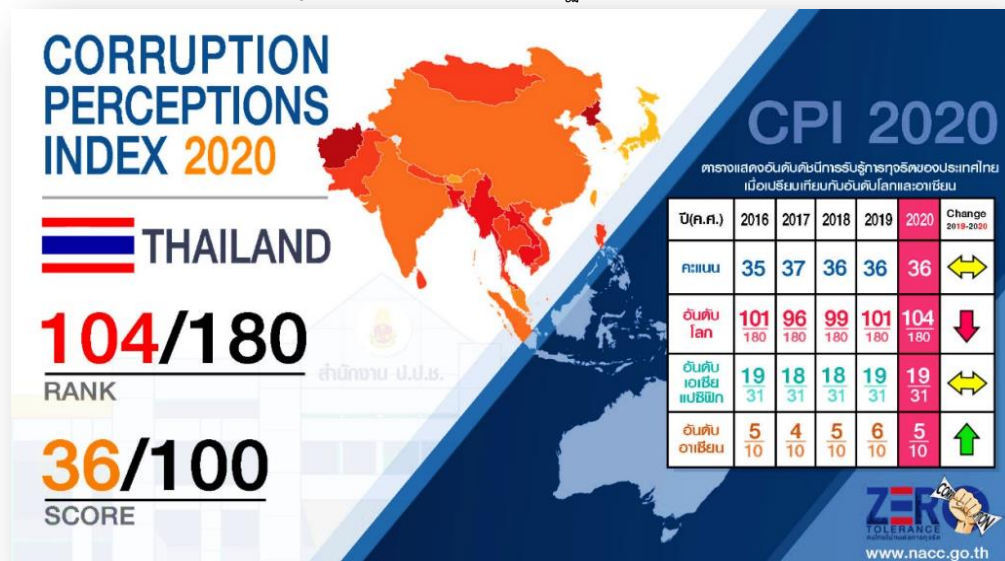
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา	๑
ส่วนที่ ๒ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
ส่วนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระทรวงการคลัง	
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	
➤ กรมสรรพสามิต	๑๙
➤ กรมธนารักษ์	๒๕
➤ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	๓๑
➤ กรมศุลกากร	๓๗
➤ กรมสรรพากร	๔๓
➤ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	๔๙
➤ กรมบัญชีกลาง	๕๖
➤ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	๖๒
➤ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	๗๐
➤ การยาสูบแห่งประเทศไทย	๗๗
➤ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	๘๔
➤ ธนาคารอาคารสงเคราะห์	๙๔
➤ สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)	๑๐๒
➤ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย	๑๐๙
➤ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	๑๑๖
➤ ธนาคารออมสิน	๑๑๙

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

ประเทศไทยกับปัญหาการทุจริต

ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาช้านาน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน และก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม รวมทั้งลุกลามกลายเป็นปัญหาบ้านเมือง ซึ่งถือเป็นปัญหาระดับชาติ แม้ว่าในหลายๆ รัฐบาลที่ผ่านมามีความพยายามที่จะแก้ปัญหานี้ในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่การกำหนดในรัฐธรรมนูญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งมีองค์กรต่างๆ ที่มีภารกิจรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ก็พบว่า ยังไม่มีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหามาเท่าใดนัก ขณะเดียวกันปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นกลับมีความรุนแรง และมีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ยากต่อกระบวนการจัดการแก้ไข ของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักเพียงอย่างเดียว ทำให้ต้องมีภาคส่วนต่างๆ เข้ามาร่วมกันป้องกัน และแก้ไขปัญหามากขึ้น ในภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน หรือภาคต่างประเทศ

● ภาพประกอบจาก

www.nacc.go.th

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริต คอรัปชันอย่างต่อเนื่อง โดยได้ร่วมลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ.๒๐๐๓ (United Nations Convention Against Corruption-UNCAC ๒๐๐๓) ณ เมือง เมอร์ดีดา ประเทศเม็กซิโก พร้อมประเทศภาคีสมาชิก ๑๙๑ ประเทศทั่วโลก และองค์การสหประชาชาติ ยังได้กำหนดให้วันที่ ๙ ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันต่อต้านคอรัปชันสากล (International Anti-Corruption Day) นอกจากนี้ องค์กรโปร่งใสนานาชาติ (TI : Transparency International) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อรณรงค์การแก้ไขปัญหาคอรัปชัน และมีเครือข่ายใน ๑๒๐ ประเทศ ได้

จัดทำดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ คอรัปชั่น Corruption Perception Index หรือ CPI เพื่อสะท้อนภาพลักษณ์ การทุจริตและความโปร่งใสของแต่ละประเทศ โดยมีเกณฑ์ค่าคะแนน ๐-๑๐๐ โดยเกณฑ์คะแนนสูงสุด หมายถึง มีภาพลักษณ์คอรัปชั่นน้อยที่สุด หรือมีความโปร่งใสในการบริการสูงสุด

ประเทศไทยได้คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ๒๐๒๐ ๓๖ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน เท่ากับปี ๒๐๑๙ (พ.ศ. ๒๕๖๒) จัดอยู่ในอันดับที่ ๑๐๔ ของโลก และอยู่ในอันดับที่ ๕ ของกลุ่มประเทศอาเซียน เท่ากับประเทศเวียดนาม ซึ่งประเทศสิงคโปร์ ได้คะแนนสูงสุด คือ ๘๕ คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ ๓ ของโลก ด้าน สำนักงาน ป.ป.ช. เน้นรัฐบาลแก้ไขปัญหาการทุจริตและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่รัฐ

ผลคะแนน CPI ในระดับอาเซียน ปี 2020

อันดับ	ประเทศ	คะแนน	ลำดับของโลก
1	 สิงคโปร์	85	3
2	 บรูไน	60	35
3	 มาเลเซีย	51	57
4	 อินโดนีเซีย	37	102
5	 ไทย	36	104

อันดับ	ประเทศ	คะแนน	ลำดับของโลก
5	 เวียดนาม	36	104
7	 ฟิลิปปินส์	34	115
8	 ลาว	29	134
9	 เมียนมา	28	137
10	 กัมพูชา	21	160

www.nacc.go.th

- ภาพประกอบจาก www.nacc.go.th

จากผลคะแนนการรับรู้การทุจริต ในปี ๒๐๒๐ เป็นเครื่องบ่งชี้สำคัญถึงสถานการณ์การทุจริตในประเทศไทย ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลจำเป็นต้องมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างจริงจัง เพื่อนำไปสู่แนวทางปฏิบัติในการสร้างความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชน จะต้องตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริต และไม่ยอมทนต่อการทุจริต ซึ่งจะนำไปสู่สังคมที่สุจริตส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ และส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตต่อไป

ส่วนที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

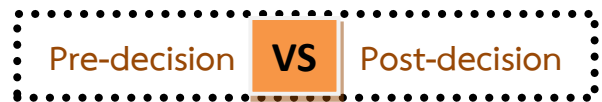
มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการป้องกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้ทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการ รับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้)

เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบ ภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบถาม เป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐาน ที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุม ภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็น แนวทางด้านกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็น แนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่อง ในภาพรวมของการกำกับ ดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของ กิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้
องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒: การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓: กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔: สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕: กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และ นำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดซ้ำอีก
- Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้อง สอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่า

ทำให้มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

➤ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตาม ทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

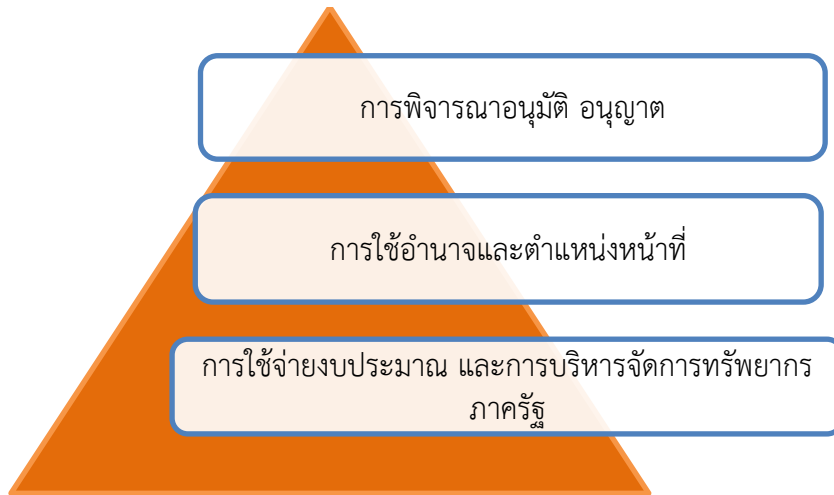
คู่มือนี้จะแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

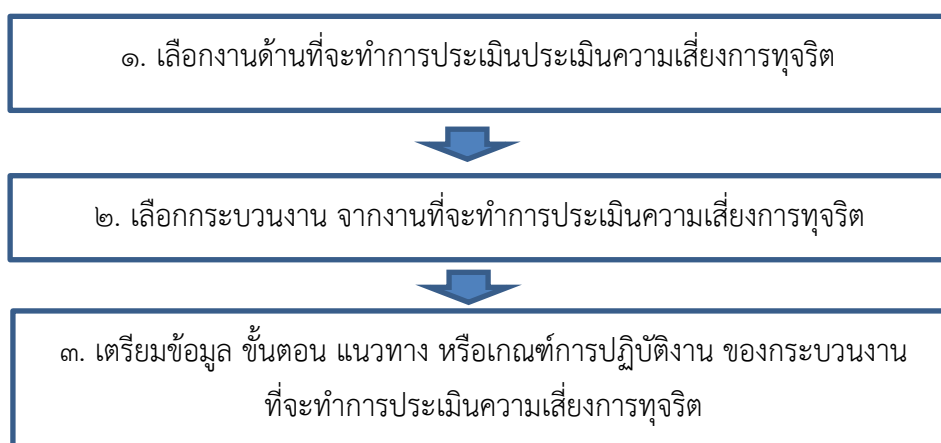

๒. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

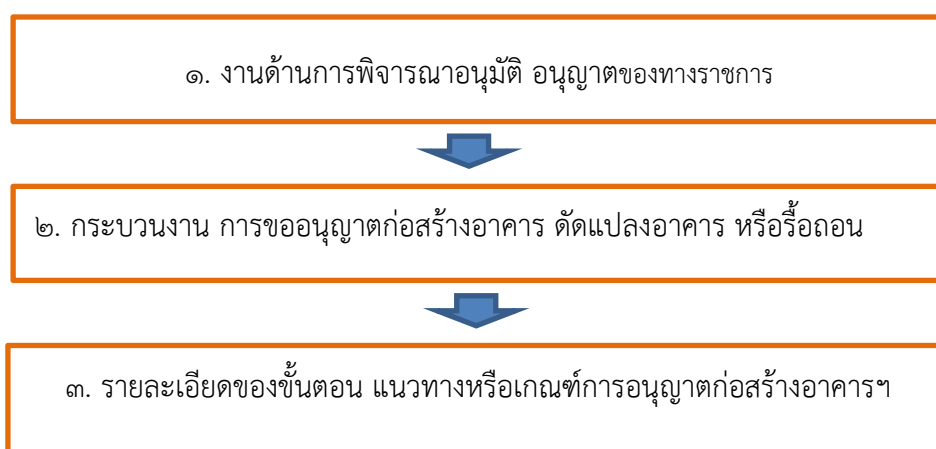
๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมตริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นเตรียมการ : ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการงาน จากภารกิจ ในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือนี้ได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ด้านดังนี้ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริตสูง และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงลงมือทำการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตัวอย่างในการประเมินความเสี่ยง ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร

(ตัวอย่าง)

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อม ประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมิน ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงาน ตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ใน ขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนใช้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน .....

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง .....

ผู้รับผิดชอบ .....

โทรศัพท์ .....

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑			

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง ใฝ่ระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่อง ที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงานระดับกรม .....

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

กระทรวงการคลัง

ลงชื่อ เรือเอกฐานิศ นาคะเกศ ผู้รายงาน

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

เบอร์โทร ๐ ๒๑๒๖ ๕๘๐๐ ต่อ ๒๖๒๗

วันที่ ๓๑ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

หมายเหตุ : รอบที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

(แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต)

*เอกสารหมายเลข ๑ แบบสรุปภาพรวม (สำหรับ ศปท. ทุกหน่วยงาน)

แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงการคลัง
รอบที่ ๑ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
จำนวนรวม ๑๖ หน่วยงาน

รายชื่อหน่วยงาน ในกำกับ ศปท. ระดับกรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน	ชื่อกระบวนงาน	กรอบ การ ประเมิน ด้าน ๑ ๒ ๓*	ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
๑ กรมสรรพสามิต	การให้บริการประชาชนในการ ขออนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ	๑	การทุจริตรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบและไฟ แล้วไม่นำเงินส่งคลัง แต่นำไปเพื่อ ประโยชน์ส่วนตน
๒ กรมธนารักษ์	การอาศัยตำแหน่งหน้าที่ ราชการหาประโยชน์ให้แก่ ตนเอง	๒	การอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์ให้แก่ ตนเอง
๓ สำนักงาน เศรษฐกิจการ คลัง	การเสนอแนะนโยบาย และ มาตรการเกี่ยวกับภาษีอากร ระบบการเงิน การคุ้มครอง ผลประโยชน์ทางการเงิน และ การพัฒนาตลาดทุน	๒	การเสนอแนะนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับภาษี อากร ระบบการเงิน การคุ้มครองผลประโยชน์ ทางการเงิน และการพัฒนาตลาดทุน
๔ กรมศุลกากร	โครงการปรับปรุงซ่อมแซม ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จและสิ่ง ปลูกสร้างด่านศุลกากรแม่สาย	๓	โครงการปรับปรุงซ่อมแซมศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ และสิ่งปลูกสร้างด่านศุลกากรแม่สาย
๕ กรมสรรพากร	สรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคคล เข้ารับราชการ	๒	การกระทำทุจริตในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและ แต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ (กรณีข้อสอบรั่วไหลไป ยังผู้เข้าสอบแข่งขัน)
๖ สำนักงานปลัด กระทรวงการคลัง	การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันการ ทุจริต	๒	การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกัน การทุจริต

รายชื่อหน่วยงาน ในกำกับ ศปท. ระดับกรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน	ชื่อกระบวนการ	กรอบ การประเมิน ด้าน ๑ ๒ ๓*	ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
๗ กรมบัญชีกลาง	จัดทำแผนพัฒนา บุคลากร	๒	แนวทางการกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากร กรณี พิเศษ
๘ สำนักงานบริหารหนี้ สาธารณะ	มาตรการป้องกันการ รับผลประโยชน์ด้าน การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุ ภาครัฐและ ผลประโยชน์ต่างๆ	๒	มาตรการป้องกันการรับผลประโยชน์ด้านการจัดซื้อจัด จ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐและผลประโยชน์ต่างๆ
๙ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	กระบวนการอนุมัติ สินเชื่อ และการ ประเมินราคาหรือ ทบทวนราคา หลักประกัน	๒	กระบวนการอนุมัติสินเชื่อ
๑๐ การยาสูบแห่ง ประเทศไทย	แผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริตใน ภาครัฐวิสาหกิจ (ยสท.)	๒	แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจ (ยสท.)
๑๑ ธนาคารเพื่อ การเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร	การให้บริการทาง การเงินและการให้ สินเชื่อ	๒	การพัฒนาเงื่อนไขการตรวจจับ (Scenario) การกำหนดกระบวนการตรวจจับธุรกรรม ๒๔ ชั่วโมง (ระบบงาน Near Real Time) การจัดทำคู่มือระบบงาน Near Real Time
๑๒ ธนาคารอาคาร สงเคราะห์	การบริหารจัดการ ป้องกันการทุจริต ภายในธนาคาร	๑	การกำกับดูแลและติดตามเจ้าหน้าที่ การพัฒนากระบวนการเพื่อการเฝ้าระวังและตรวจจับรายการ ธุรกรรม

รายชื่อหน่วยงาน ในกำกับ ศปท. ระดับกรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน	ชื่อกระบวนการ	กรอบ การประเมิน ด้าน ๑ ๒ ๓*	ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
๑๓ สำนักงานความ ร่วมมือพัฒนา เศรษฐกิจกับ ประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)	กระบวนการคัดเลือก ผู้ขาย	๓	การจัดทำคู่มือ การคัดเลือกผู้ขายสำหรับการจัดซื้อจัด จ้างที่มีมาตรฐาน
			การประกาศแนวปฏิบัติการใช้คู่มือ และถ่ายทอดให้ บุคลากรรับทราบและถือปฏิบัติ
๑๔ ธนาคารเพื่อการ ส่งออกและนำเข้า แห่งประเทศไทย	การประเมินการทุจริต ในความโปร่งใสของ การใช้อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่	๒	-
๑๕ ธนาคารอิสลามแห่ง ประเทศไทย	IBANK ปลอดการ ทุจริต	๑	-
๑๖ ธนาคารออมสิน	การปฏิบัติหน้าที่ที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริต	๒	การปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

- * ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้ตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ
ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน การให้บริการประชาชนในการขออนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ.....

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง.....

ผู้รับผิดชอบ นางสาวธีรนุช ยิ้มสว่าง.....

โทรศัพท์ ๐.๒๒๔๑.๕๖๐๐ ต่อ ๕๔๒๕๑๒.....

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	ทุจริตรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ แล้วไม่นำเงินส่งคลัง แต่นำไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	✓	

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาครอบคลุมระยะหวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	ทุจริตรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ แล้วไม่นำเงินส่งคลัง แต่นำไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว		✓		

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
	ทุจริตรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ขายสุรา ยาสูบและไฟ แล้วไม่นำเงินส่งคลัง แต่นำไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน		๒			๓		๖

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ทุจริตรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ขายสุรา ยาสูบและไฟ แล้วไม่นำเงิน ส่งคลัง แต่นำไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการ

เลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสดังกล่าวเกิดความเสียหายการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
	ทุจริตรับเงินค่าธรรมเนียมนิยามใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบและไฟ แล้วไม่นำเงินส่งคลังแต่นำไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน	<p>๑. มีช่องทางการรับชำระรายได้ผ่านระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อป้องกันการรับเงินสด แล้วไม่นำเงินส่งคลัง</p> <p>๒. มีการตรวจสอบการรับเงินและนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>๓. เสริมสร้างและพัฒนาความรู้ทางด้านวินัยและความรับผิดชอบทางละเมิด รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๔. มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมและการรับสินบน และมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ</p>

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงานระดับกรมสรรพสามิต

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	ทุจริตรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบและไฟ แล้วไม่นำเงินส่งคลัง แต่นำไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	<p>๑. มีช่องทางการรับชำระรายได้ผ่านระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อป้องกันการรับเงินสด แล้วไม่นำเงินส่งคลัง</p> <p>๒. มีการตรวจสอบการรับเงินและนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>๓. เสริมสร้างและพัฒนาความรู้ทางด้านวินัยและความรับผิดชอบ ทางละเมียด รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๔. มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมและการรับสินบน และมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ</p>
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน การอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง

ผู้รับผิดชอบ นายธงทอง เวณจันทร์

โทรศัพท์ ๐-๒๖๑๘-๖๓๔๖

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	เจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์มีโอกาสยกยอกเงินที่ได้รับจากการจองเหรียญที่ระลึก โดยไม่นำส่งเงินเข้าบัญชีธนาคาร เพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน ตามระเบียบของทางราชการ ในช่วงที่มีการรับจองเหรียญที่ระลึก	✓	

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์มีโอกาสดักยอกเงินที่ได้รับจากการจองเหรียญที่ระลึก โดยไม่นำส่งเงินเข้าบัญชีธนาคาร เพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน ตามระเบียบของทางราชการ ในช่วงที่มีการรับจองเหรียญที่ระลึก		✓		

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือเอกชน ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
	เจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์มีโอกาสยกยอกเงินที่ได้รับจากการจองเหรียญที่ระลึก โดยไม่นำส่งเงินเข้าบัญชีธนาคารเพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน ตามระเบียบของทางราชการในช่วงที่มีการรับจองเหรียญที่ระลึก		๒			๓		๖

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
เจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์มีโอกาสยกยอกเงินที่ได้รับจากการจองเหรียญที่ระลึก โดยไม่นำส่งเงินเข้าบัญชีธนาคารเพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน ตามระเบียบของทางราชการในช่วงที่มีการรับจองเหรียญที่ระลึก	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงใน ตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการ เลือกรายการกิจงาน หรือกระบวนการ หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	เจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์มีโอกาสยกยอกเงินที่ได้รับจากการจองเหรียญที่ระลึก โดยไม่นำส่งเงินเข้าบัญชีธนาคารเพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน ตามระเบียบของทางราชการในช่วงที่มีการรับจองเหรียญที่ระลึก	<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมธนารักษ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อแจ้งเวียนให้ทุกหน่วยงานภายในสังกัดกรมธนารักษ์ทราบ - มีการจัดโครงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมธนารักษ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้แก่บุคลากรกรมธนารักษ์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีทัศนคติและวิสัยทัศน์ร่วมกันแก้ไขและรับผิดชอบต่อปัญหาการทุจริตและประพฤติดังกล่าวในภาครัฐ - มีการเผยแพร่บทความใน INTRANET กรมธนารักษ์ เกี่ยวกับการกระทำความผิดวินัย เพื่อให้บุคลากรของกรมธนารักษ์ได้ทราบตัวอย่างกรณีการกระทำความผิดวินัยในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการให้ถูกต้อง - มีการเผยแพร่คู่มือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนแก่บุคลากรกรมธนารักษ์

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงานระดับกรม ธนารักษ์

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	การอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนปฏิบัติการป้องกันและปรามปรามการทุจริตของกรมธนารักษ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อแจ้งเวียนให้ทุกหน่วยงานภายในสังกัดกรมธนารักษ์ทราบ - มีการจัดโครงการป้องกันและปรามปรามการทุจริตของกรมธนารักษ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยม ให้แก่บุคลากรกรมธนารักษ์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีทัศนคติและวิสัยทัศน์ร่วมกันแก้ไขและรับผิดชอบต่อปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ - มีการเผยแพร่บทความใน INTRANET กรมธนารักษ์เกี่ยวกับการกระทำความผิดวินัย เพื่อให้บุคลากรของกรมธนารักษ์ได้ทราบตัวอย่างกรณีการกระทำความผิดวินัยในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการให้ถูกต้อง - มีการเผยแพร่คู่มือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนแก่บุคลากรกรมธนารักษ์
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่แผนปฏิบัติการป้องกันและปรามปรามการทุจริตของกรมธนารักษ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ให้ทุกหน่วยงานภายในสังกัดกรมธนารักษ์ทราบ - มีการเสนออนุมัติจัดโครงการป้องกันและปรามปรามการทุจริตของกรมธนารักษ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยม ให้แก่บุคลากรกรมธนารักษ์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีทัศนคติและวิสัยทัศน์ร่วมกันแก้ไขและรับผิดชอบต่อปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ - มีการเผยแพร่บทความใน INTRANET กรมธนารักษ์เกี่ยวกับการกระทำความผิดวินัย ทุกเดือน ๆ ละ ๑ บทความ - มีการเผยแพร่คู่มือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ให้แก่บุคลากรกรมธนารักษ์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   การเสนอแนะนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับภาษีอากร ระบอบการเงิน
การคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน และการพัฒนาตลาดทุน

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ผู้รับผิดชอบ   นางสาวสุธีรัตน์ จิระชูสกุล

โทรศัพท์   ๐-๒๒๗๓-๙๐๒๐-๓๐๓๕๙

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	เจ้าหน้าที่บิดเบือนข้อเท็จจริงหรือไม่เป็นกลางจากการทำประชาพิจารณ์เพื่อออกมาตรการนโยบาย		✓
๒	การแต่งตั้งคณะทำงานจากผู้ที่ไม่เป็นกลาง หรือแต่งตั้งคณะทำงานจากผู้ที่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลในทางมิชอบในการออกนโยบาย		✓
๓	การเสนอความเห็นที่ไม่เป็นกลางและไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ		✓
๔	การใช้อำนาจหน้าที่เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการที่ตนเอง/กิจการ/หุ้นส่วน ได้รับประโยชน์		✓
๕	เจ้าหน้าที่มีโอกาสแนะนำการเสนอแนะมาตรการ/นโยบายไปเปิดเผยหรือใช้ประโยชน์ (ซื้อขายสินค้า/หลักทรัพย์)		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมประมัตระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่บิดเบือนข้อเท็จจริงหรือไม่เป็นกลางจากการทำประชาพิจารณ์เพื่อออกมาตรการนโยบาย	✓			
๒	การแต่งตั้งคณะทำงานจากผู้ที่ไม่เป็นกลาง หรือแต่งตั้งคณะทำงานจากผู้ที่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลในทางมิชอบในการออกนโยบาย		✓		
๓	การเสนอความเห็นที่ไม่เป็นกลางและไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ		✓		
๔	การใช้อำนาจหน้าที่เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการที่ตนเอง/กิจการ/หุ้นส่วน ได้รับประโยชน์		✓		
๕	เจ้าหน้าที่มีโอกาสในการเสนอแนะมาตรการ/นโยบายไปเปิดเผยหรือใช้ประโยชน์ (ซื้อขายสินค้า/หลักทรัพย์)			✓	

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจากร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	เจ้าหน้าที่มีโอกาสนำการเสนอแนะ มาตรการ/นโยบายไปเปิดเผย หรือใช้ประโยชน์ (ซื้อขายสินค้า/ หลักทรัพย์)		๒			๓		๖

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร
ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อ
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่มีโอกาสแนะนำการเสนอแนะ มาตรการ/นโยบายไปเปิดเผย หรือใช้ประโยชน์ (ซื้อขายสินค้า/ หลักทรัพย์)	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	เจ้าหน้าที่มีโอกาสแนะนำการเสนอแนะ มาตรการ/นโยบายไปเปิดเผย หรือใช้ประโยชน์ (ซื้อขายสินค้า/ หลักทรัพย์)	๑. การกำกับดูแลและติดตามเจ้าหน้าที่ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการเสนอแนะนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับภาษีอากร ระบบการเงิน การคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน และการพัฒนาตลาดทุน ดำเนินการรายงานการถือครองและซื้อขายหลักทรัพย์ ให้ครบถ้วน เพื่อป้องกันการนำข้อมูลการเสนอแนะมาตรการ/นโยบายไปเปิดเผยหรือใช้ประโยชน์ ๒. การมีช่องทางรับข้อร้องเรียน เพื่อแจ้งเบาะแสหรือมีสิ่งผิดปกติ และดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงานระดับกรม สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	การเสนอแนะนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับภาษีอากร ระบบการเงิน การคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน และการพัฒนาตลาดทุน
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	<p>๑. การกำกับดูแลและติดตามเจ้าหน้าที่ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการเสนอแนะนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับภาษีอากร ระบบการเงิน การคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน และการพัฒนาตลาดทุน ดำเนินการรายงานการถือครองและซื้อขายหลักทรัพย์ให้ครบถ้วน เพื่อป้องกันการนำข้อมูลการเสนอแนะมาตรการ/นโยบายไปเปิดเผยหรือใช้ประโยชน์</p> <p>๒. การมีช่องทางรับข้อร้องเรียน เพื่อแจ้งเบาะแสหรือมีสิ่งผิดปกติ และดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง</p>
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	<p>☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ</p> <p>☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง</p> <p>☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน</p> <p>☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม</p> <p>☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)</p> <p>.....</p>
ผลการดำเนินงาน	<p>๑. การนำเสนอรายงานผลการดำเนินการตามกฎบัตรป้องกันปรามการใช้ประโยชน์ส่วนตนที่ขัดแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวมของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบว่าด้วยการซื้อขายหลักทรัพย์ของข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๖ ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓</p> <p>๒. การดำเนินการตามระบบจัดการข้อร้องเรียนของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ต่อผู้บริหารทุกเดือน</p>

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   โครงการปรับปรุงซ่อมแซมศูนย์บริการเบ็ดเสร็จและสิ่งปลูกสร้างด้านศุลกากร
แม่สาย

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   กรมศุลกากร / กระทรวงการคลัง

ผู้รับผิดชอบ   คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมศุลกากร กรมศุลกากร

โทรศัพท์   .....

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) มีช่องว่างที่อาจทำให้เกิดการทุจริต		✓
๒	การจัดซื้อจัดจ้างมีผลประโยชน์ ร่วมกันกับบริษัทหรือบุคคลอื่น		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับเปลี่ยนได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาครอบคลุมระยะหวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) มีช่องว่างที่อาจทำให้เกิดการทุจริต			✓	
๒	การจัดซื้อจัดจ้างมีผลประโยชน์ ร่วมกันกับบริษัทหรือบุคคลอื่น				✓

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือเอกชน ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) มีช่องว่างที่อาจทำให้เกิดการทุจริต	๓			๓			๙ (สูง)
๒	การจัดซื้อจัดจ้างมีผลประโยชน์ ร่วมกันกับบริษัทหรือบุคคลอื่น	๓			๓			๙ (สูง)

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวมระดับปานกลางขึ้นไป (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝาระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) มีช่องว่างที่อาจทำให้เกิดการ ทุจริต	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง ✓
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
การจัดซื้อจัดจ้างมีผลประโยชน์ ร่วมกัน กับบริษัทหรือบุคคลอื่น	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง ✓
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวมรวมระดับปานกลางขึ้นไป (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความ

เสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสียง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) มีช่องว่างที่อาจทำให้เกิดการทุจริต	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้มีหน้าที่กำหนด Spec /คณะกรรมการ กำหนดร่าง TOR เพื่อไม่ให้เกิดการลัดยศ และแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านร่วมเป็นคณะกรรมการอย่างน้อย ๑ คน และเผยแพร่รายชื่อคณะกรรมการต่อสาธารณชน
๒	การจัดซื้อจัดจ้างมีผลประโยชน์ ร่วมกันกับ บริษัทหรือบุคคลอื่น	๑. ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำ รายงานขอจ้างก่อสร้างฯ ด้านแม่สาย เสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบ ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรในสังกัด ให้ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงานระดับกรมศุลกากร

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	โครงการปรับปรุงซ่อมแซมศูนย์บริการเบ็ดเสร็จและสิ่งปลูกสร้างด่านศุลกากรแม่สาย
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	<p>๑.ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) มีช่องว่างที่อาจทำให้เกิดการทุจริต</p> <p>จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้มีหน้าที่กำหนด Spec /คณะกรรมการกำหนดร่าง TOR เพื่อไม่ให้เกิดการลือคสเปค และแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านร่วมเป็นคณะกรรมการอย่างน้อย ๑ คน และเผยแพร่รายชื่อคณะกรรมการต่อสาธารณชน</p> <p>๒.การจัดซื้อจัดจ้างมีผลประโยชน์ ร่วมกันกับบริษัทหรือบุคคลอื่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานขอจ้างก่อสร้างฯ ด่านแม่สาย เสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบ - ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรในสังกัดให้ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม และตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☒ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   สรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ
 ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง
 ผู้รับผิดชอบ   นายอริย์รัช เกื้อสกุล   ตำแหน่ง   นิติกรชำนาญการ
 โทรศัพท์   ๐๒ ๒๗๒ ๙๕๒๗

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	เจ้าหน้าที่กระทำการทุจริตในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ (กรณีข้อสอบรั่วไหลไปยังผู้เข้าสอบแข่งขัน)		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาครอบคลุมระยะหวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่กระทำการทุจริตในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ (กรณีข้อสอบรั่วไหลไปยังผู้เข้าสอบแข่งขัน)				✓

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	เจ้าหน้าที่กระทำความทุจริตในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ (กรณีข้อสอบรั่วไหลไปยังผู้เข้าสอบแข่งขัน)		๓			๓		๙

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ระดับความเสี่ยงการทุจริต	ค่าความเสี่ยงรวม
ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓
ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๖
ความเสี่ยงระดับสูง	๗-๙

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่จัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่กระทำทุจริตในการสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ (กรณีข้อสอบรั่วไหลไปยังผู้เข้า สอบแข่งขัน)	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำ

แผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการ หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑.	เจ้าหน้าที่นำข้อสอบออกไปให้บุคคลภายนอก เพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองและพวกพ้อง	กรมสรรพากรได้มีมาตรการป้องกันในกรณีดังกล่าวโดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยเคร่งครัด ดังนี้
๒.	ไม่มีระบบป้องกันข้อสอบรั่วไหล และไม่มีระบบจัดเก็บรักษาข้อสอบให้รัดกุม และเป็นความลับทางราชการ	๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการออกข้อสอบ คณะกรรมการเลือกข้อสอบ และจัดทำต้นฉบับข้อสอบพร้อมคำเฉลย ๒. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาต้นฉบับข้อสอบและคำเฉลย พร้อมแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์แบบทดสอบ
๓.	ไม่มีเครื่องมือที่ใช้ป้องกันการทุจริต กรณีผู้เข้าสอบใช้เครื่องมือสื่อสารและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทำการทุจริตในการสอบข้อเขียน	๓. มีเครื่องมือป้องกันการทุจริตในระหว่างการสอบโดยจัดหาเครื่องตัดสัญญาณรีโมทคอนโทรล ๔. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อให้ควบคุมดูแลกระบวนการสอบข้อเขียนว่ามีการทุจริต หรือมีพฤติการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่สื่อให้เห็นว่ามีการทุจริตหรือมีพฤติการณ์ใด

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงานระดับกรม กรมสรรพากร

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	การกระทำทุจริตในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ (กรณีข้อสอบรั่วไหลไปยังผู้เข้าสอบแข่งขัน)
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	<p>๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการออกข้อสอบ คณะกรรมการเลือกข้อสอบ และจัดทำต้นฉบับข้อสอบพร้อมคำเฉลย</p> <p>๒. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาต้นฉบับข้อสอบและคำเฉลย พร้อมแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์แบบทดสอบ</p> <p>๓. มีเครื่องมือป้องกันการทุจริตในระหว่างการสอบโดยจัดหาเครื่องตัดสัญญาณรบกวนโทรศัพท์</p> <p>๔. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อให้ความคุ้มครองและกระบวนการสอบข้อเขียนว่ามีการทุจริต หรือมีพฤติกรรม หรือข้อเท็จจริงที่สื่อให้เห็นว่ามีการทุจริตหรือมีพฤติกรรมใด</p>
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	<p>☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ</p> <p>☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง</p> <p>☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน</p> <p>☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม</p> <p>☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)</p> <p>.....</p>
ผลการดำเนินงาน	<p>๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการออกข้อสอบ คณะกรรมการเลือกข้อสอบและจัดทำต้นฉบับข้อสอบพร้อมคำเฉลยจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวุฒิภาวะ และมีความรับผิดชอบสูง เพื่อกำกับผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ออกข้อสอบให้เก็บรักษาความลับของข้อสอบ</p> <p>๒. มีกระบวนการเก็บรักษาข้อสอบอย่างรัดกุม และเป็นความลับ โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาต้นฉบับข้อสอบและคำเฉลย พร้อมแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์แบบทดสอบ และเจ้าหน้าที่รับส่งแบบทดสอบและกระดาษคำตอบให้คณะกรรมการควบคุมการสอบในวันสอบแข่งขันอย่างปลอดภัย</p> <p>๓. มีเครื่องมือป้องกันการทุจริตในระหว่างการสอบโดยจัดหาเครื่องตัดสัญญาณรบกวนโทรศัพท์เพื่อป้องกันการส่งสัญญาณการทุจริตในห้องสอบไม่ให้เกิดการทุจริตหรือส่งสัญญาณทุจริตข้อสอบได้</p> <p>๔. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อให้ความคุ้มครองและกระบวนการสอบข้อเขียนว่ามีการทุจริต หรือมีพฤติกรรม หรือข้อเท็จจริงที่สื่อให้เห็นว่ามีการทุจริตหรือมีพฤติกรรมใด ที่อาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการสอบแข่งขัน ให้คณะกรรมการดำเนินการ สอบรายงานให้อธิบดีกรมสรรพากรพิจารณาว่าสมควรจะยกเลิกการสอบแข่งขันในครั้งนั้นทั้งหมดหรือไม่</p>

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ผู้รับผิดชอบ   เรือเอกฐานิศ นาคะเกศ

โทรศัพท์   ๐๒ ๑๒๖ ๕๘๐๐ ต่อ ๒๖๒๗

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังรับของขวัญจากคู่สัญญาหรือผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังรับของขวัญจากคู่สัญญาหรือผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่			✓	

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง การคลังรับของขวัญจากคู่สัญญาหรือ ผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงาน ของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่		๒			๓		๖

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับความเสี่ยงการทุจริต	ค่าความเสี่ยงรวม
ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓
ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๖
ความเสี่ยงระดับสูง	๗-๙

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวมระดับปานกลางขึ้นไป (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เผื่อระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง การคลังรับของขวัญจากคู่สัญญาหรือ ผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับ หน่วยงานของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวมรวมระดับปานกลางขึ้นไป (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำ การประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเผื่อระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการ

เลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
<p>เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวง การคลังรับของขวัญจากคู่สัญญาหรือ ผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงาน ของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่</p>	<p>การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การป้องกันการทุจริต</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีประกาศเรื่อง งดรับของขวัญ (No Gift Policy) เพื่อรณรงค์ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังทุกระดับ งดรับของขวัญจากบุคคลภายนอกผู้มาติดต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และงดให้ของขวัญแก่บุคคลภายนอกผู้มาติดต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ในทุกช่วงเทศกาล เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำอันอาจมีผลต่อดุลพินิจ หรือการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ หรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ❖ โครงการการคัดเลือกและพื้ธิมอบโล่ผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริตกระทรวงการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ❖ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ❖ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันการทุจริต ❖ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงการคลัง เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริต การรับหรือให้สินบนทุกรูปแบบ

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงานระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันการทุจริต
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	<p>การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันการทุจริต</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีประกาศเรื่อง งดรับของขวัญ (No Gift Policy) เพื่อรณรงค์ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังทุกระดับ งดรับของขวัญจากบุคคลภายนอกผู้มาติดต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ❖ โครงการการคัดเลือกและพื้มอบโล่ผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริตกระทรวงการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ❖ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ❖ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันการทุจริต ❖ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงการคลัง เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริต การรับหรือให้สินบนทุกรูปแบบ
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	<p>☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ</p> <p>☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง</p> <p>☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน</p> <p>☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม</p> <p>☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)</p> <p>.....</p>
ผลการดำเนินงาน	<p style="text-align: center;">การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การป้องกันการทุจริต</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีประกาศเรื่อง งดรับของขวัญ (No Gift Policy) เพื่อรณรงค์ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังทุกระดับ งดรับของขวัญจากบุคคลภายนอกผู้มาติดต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และงดให้ของขวัญแก่บุคคลภายนอกผู้มาติดต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ในทุกช่วงเทศกาล เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำอันอาจมีผลต่อดุลพินิจ หรือการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ หรือ

	<p>ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มีการเวียนหนังสือให้หน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังทราบ และติดข้อความประชาสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ โครงการการคัดเลือกและพินิจมอบโล่ผู้ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตกระทรวงการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจัดพินิจมอบโล่แก่ผู้ได้รับการคัดเลือก จำนวน ๙ ราย ในวันสถาปนากระทรวงการคลัง ❖ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ❖ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันการทุจริต เช่น <ul style="list-style-type: none"> ● Infographic ผู้ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๔ Infographic ๙ พฤติกรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน ในจุลสารครอบครัวคนคลัง ฉบับที่ ๕๒ ต.ค. ๒๕๖๓ ● บทความ ITA ๒๕๖๓ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในนิตยสารคนคลัง ฉบับที่ ๑๘๕ พ.ย.๒๕๖๓ ● Infographic เทศกาลแห่งการให้และรับของขวัญจะรับอย่างไรไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในจุลสารครอบครัวคนคลัง ฉบับที่ ๕๔ ธ.ค.๒๕๖๓ ● บทความ การให้ - รับของขวัญปีใหม่ ๒๕๖๔ อย่างไร ไม่เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในนิตยสารคนคลัง ฉบับที่ ๑๘๖ ธ.ค. ๒๕๖๓ ● Infographic Happy valentine รักและซื่อสัตย์ในหน้าที่ราชการ ฉบับที่ ๕๕ ก.พ.๒๕๖๓ ● บทความ Happy valentine รักและซื่อสัตย์ในหน้าที่ราชการ ในนิตยสารคนคลัง ฉบับที่ ๑๘๘ ก.พ. ๒๕๖๔ ● บทความดัชนีรับรู้การทุจริตไทยได้ ๓๖ คะแนน อันดับที่ ๑๐๔ ของโลก ฉบับที่ ๑๘๙ มี.ค. ๒๕๖๔ ❖ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงการคลัง เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริต การรับหรือให้สินบนทุกรูปแบบ ผ่านช่องทางการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริต ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ● ติดต่อด้วยตนเอง ที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงการคลัง ● ทางไปรษณีย์ ตู้ ปณ. สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ ● ทางอีเมล acoc.mof@gmail.com <p>ทางเว็บไซต์ www.mof.go.th หัวข้อการร้องเรียนการทุจริตโทรศัพท์ ๐๒ ๑๒๖ ๕๘๐๐ ต่อ ๒๖๒๗, ๒๕๖๗, ๒๖๓๒, ๒๕๕๙</p>
--	---

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร
 ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
 ผู้รับผิดชอบ   นางสาวสุชลธา จารินทร์
 โทรศัพท์   ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๓๖๔

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากรเป็นกรณีพิเศษ		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาครอบคลุมระยะหวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากรเป็นกรณีพิเศษ			✓	

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเอชอย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
	การกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากรเป็นกรณีพิเศษ		๒			๓		๖

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากรเป็นกรณีพิเศษ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการ หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
	การกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากร เป็นกรณีพิเศษ	จัดทำแนวทางในการกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากร กรณีพิเศษ

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงานระดับกรม กรมบัญชีกลาง

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	แนวทางการกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากร กรณีพิเศษ
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	จัดทำแนวทางในการกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากร กรณีพิเศษ
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☒ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	อยู่ระหว่างดำเนินการกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและจัดทำแนวทางในการกำหนดอัตราค่าสมนาคุณวิทยากร กรณีพิเศษ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)	
☐	๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
☒	๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
☐	๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ
ชื่อกระบวนงาน	มาตรการป้องกันการรับผลประโยชน์ด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และผลประโยชน์ต่างๆ
ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง	สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง
ผู้รับผิดชอบ	นางสาวเบญจวรรณ มีไชย นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
โทรศัพท์	๐๒-๒๖๕-๘๐๕๐ ต่อ ๕๑๒๔

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	เจ้าหน้าที่รัฐรับของขวัญ ของฝากหรือสินบน จากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ซึ่งอาจมีการเรียกร้อง ให้ช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์จากองค์กรในอนาคต		✓
๒	เจ้าหน้าที่มีการกำหนด TOR การจัดซื้อจัดจ้างมีการ กำหนดขอบเขต หรือเงื่อนไขที่เกินความจำเป็น (Over Design) เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้ เพื่อเอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้ง เกินความจำเป็น หรือมีการถ่วงเวลา ในการเรียกรับ ทั้งที่ไม่มีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ		✓
๔	เจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินของทางราชการหรือทรัพยากร ภาครัฐ เช่น วัสดุอุปกรณ์ รถส่วนบุคคล ไปใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนตัวในเวลาราชการ		✓
๕	เจ้าหน้าที่มีโอกาสนำข้อมูลภายในหรือมาตรการ/ นโยบาย/หรือคุณสมบัติ ในการจัดซื้อจัดจ้าง นำไปเปิดเผยหรือใช้ประโยชน์ (การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ)		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคต
ว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/
ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร
ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่าง
ปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน
ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม
ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่
ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่รัฐรับของขวัญ ของฝากหรือสินบนจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ซึ่ง อาจมีการเรียกร้องให้ช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์จากองค์กรในอนาคต			✓	
๒	เจ้าหน้าที่มีการกำหนด TOR การจัดซื้อ จัดจ้างมีการกำหนดขอบเขต หรือเงื่อนไขที่เกินความจำเป็น (Over Design) เพื่อให้มีการประมาณการ ราคาในส่วนนี้เพื่อเอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อน	✓			
๓	คณะกรรมการตรวจรับงาน มีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้ง เกินความจำเป็น หรือมีการถ่วงเวลาในการเรียกรับ ทั้งที่ไม่มีประเด็นที่ เป็นสาระสำคัญ	✓			
๔	เจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินของทางราชการหรือทรัพยากรภาครัฐ เช่น วัสดุอุปกรณ์ รถยนต์ส่วนกลาง ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ในเวลาราชการ	✓			
๕	เจ้าหน้าที่มีโอกาสนำข้อมูลภายในหรือมาตรการ/นโยบาย/หรือคุณสมบัติ ในการจัดซื้อจัดจ้าง นำไปเปิดเผยหรือใช้ประโยชน์ (การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ)	✓			

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต ตามไฟสี
จราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	เจ้าหน้าที่รัฐรับสินบนด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ซึ่งอาจมีการเรียกร้องให้ช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์จากองค์กรในอนาคต		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ระดับความเสี่ยงการทุจริต	ค่าความเสี่ยงรวม
ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓
ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๖
ความเสี่ยงระดับสูง	๗-๙

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
เจ้าหน้าที่รัฐรับสินบนด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ จากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ซึ่งอาจมีการเรียกร้องให้ช่วยเหลือหรือเอื้อประโยชน์จากองค์กรในอนาคต	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ

ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือก
ภารกิจงาน หรือกระบวนการ หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมา
ประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑.	เจ้าหน้าที่รัฐรับสินบน ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ จากหน่วยงาน หรือบุคคลอื่น ซึ่งอาจมีการ เรียกร้องให้ช่วยเหลือหรือ เอื้อประโยชน์จากองค์กรใน อนาคต	<ul style="list-style-type: none"> - พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง เจตจำนงการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างมีคุณธรรมและโปร่งใส - ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง มาตรการเปิดโอกาสผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน - ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ - ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ - ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ - ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง มาตรการป้องกันการรับสินบน - ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง เผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และเรื่อง เผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๑) - คู่มือการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการประกวดราคาด้วยวิธี e-market และ e-bidding - ประชาสัมพันธ์นโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เรื่อง การรับ-ให้ของขวัญ การเลี้ยงหรือประโยชน์อื่นใด (No Gift Policy) - การบูรณาการงานด้านคุณธรรมและจริยธรรมกับระบบงานพัสดุในด้านการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ - จัดกิจกรรมประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างมีคุณธรรมและโปร่งใส - จัดโครงการอบรมการพัฒนาบุคลากรในการต่อต้านการทุจริตในหัวข้อ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานภาครัฐ” และ “การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงประเด็นการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้กฎระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง” - ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรง
ความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

หน่วยงานระดับกรม.....สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการรับผลประโยชน์ด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐและผลประโยชน์ต่างๆ
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	มาตรการป้องกันการรับผลประโยชน์ด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐและผลประโยชน์ต่างๆ
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	<p>- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นการกำหนดกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใสและแข่งขันอย่างเป็นธรรม คำนึงถึงวัตถุประสงค์การใช้งานเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน กำหนดการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นการเปิดเผยโปร่งใสและตรวจสอบได้</p> <p>- ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง มาตรการป้องกันการรับสินบน เพื่อให้สามารถป้องกันการรับสินบนได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้มีกลไกหรือระบบการป้องกันการรับสินบนทุกรูปแบบ</p> <p>- ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ เพื่อให้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นไปอย่างถูกต้อง น่าเชื่อถือ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชน</p> <p>- ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมีความโปร่งใส เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานและสอดคล้องกับหลักการมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ คือ คุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรวจสอบได้</p> <p>- ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่องมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ มีเจตนาธรมณ์ที่มุ่งมั่นในการขับเคลื่อนมาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง ตามนโยบายคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ</p> <p>- ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง มาตรการป้องกันการรับสินบน เพื่อเป็น</p>

	<p>มาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันและรับสินบนทุกรูปแบบ เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานสามารถป้องกัน</p> <p>การรับสินบนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>- <u>ประกาศสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เรื่อง เผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ</u></p> <p><u>พ.ศ. ๒๕๖๔ และเรื่อง เผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (เพิ่มเติม</u></p> <p><u>ครั้งที่ ๑)</u> เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นไปด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้พร้อมทั้ง</p> <p>ได้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะด้วย</p> <p>- <u>คู่มือการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการประกวดราคาด้วยวิธี e-market และ e-bidding</u> เพื่อให้แนวทาง</p> <p>ในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการประกวดราคาด้วยวิธี e-market และ e-bidding</p> <p>มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ โปร่งใส และตรวจสอบได้ เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>- <u>ประชาสัมพันธ์นโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เรื่อง การรับ-ให้ของขวัญ การเลี้ยงหรือประโยชน์อื่นใด (No Gift Policy)</u> เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรและค่านิยมสุจริตในการปฏิบัติงานเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้กับบุคลากรในทุกระดับให้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองในการป้องกันการทุจริต การรับหรือให้สินบนและความขัดแย้งทางผลประโยชน์มิให้เกิดกับสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ</p> <p>- <u>บูรณาการงานด้านคุณธรรมและจริยธรรมกับระบบงานพัสดุ</u> ในด้านการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ</p> <p>โดยการพัฒนาระบบการกำกับ ดูแลพัสดุและทรัพย์สินของราชการโดยใช้ QR Code ทบทวนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับขออนุญาต การยืม-คืน และการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติงาน</p> <p>ในรูปแบบ e-form และสื่อสารให้แก่บุคลากรได้รับทราบ วางระบบในการกำกับ ดูแล และตรวจสอบพัสดุประจำปี</p> <p>- <u>จัดกิจกรรมประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างมีคุณธรรมและโปร่งใส</u> เพื่อแสดงความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานอย่างมีธรรมาภิบาล เทียบตรงกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องรับผิดชอบ</p> <p>ต่อสังคมปฏิบัติงานบนพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรมและโปร่งใส ร่วมกันต่อต้านการทุจริต</p> <p>เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน</p> <p>- <u>จัดโครงการอบรมการพัฒนาบุคลากรในการต่อต้านการทุจริต</u> ในหัวข้อ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานภาครัฐ” และ “การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงประเด็นการ</p>
--	---

	<p>ทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้กฎ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง” เพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการต่อต้านการทุจริตให้กับบุคลากรเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและโปร่งใสและนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับนำไปใช้ให้ถูกต้อง และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>- ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ รับผิดชอบในการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตทุกรูปแบบ ผ่านช่องทางการรับแจ้งเรื่องร้องเรียน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ติดต่อด้วยตนเอง ที่ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงพญาไท เขตพญาไท กทม. ๑๐๕๐๐ ● ทางเว็บไซต์ www.pdmo.go.th หัวข้อ “ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน” ● โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๘๐๕๐ ต่อ ๕๗๐๕, ๕๑๐๒ ● โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๑๔๗ <p>ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ๑๑๑๑ สำนักนายกรัฐมนตรี</p>
--	---

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   กระบวนการอนุมัติสินเชื่อ และการประเมินราคาหรือทบทวนราคาหลักประกัน

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   บมจ.ธนาคารกรุงไทย

ผู้รับผิดชอบ   นางนฤมล ไชยยนต์

    ผู้อำนวยการฝ่าย ผู้บริหารฝ่าย ฝ่ายกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางการ

โทรศัพท์   ๐๒-๒๐๘-๓๘๓๓

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	- พนักงานเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากลูกค้า เพื่อให้กระบวนการอนุมัติสินเชื่อมีความสะดวก และได้วงเงินสูง - ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ผ่อนผัน/ผ่อนปรนกระบวนการควบคุม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓
๒	พนักงานลักลอบถอนเงินออกจากบัญชีของลูกค้า	✓	
๓	พนักงานทำรายการโอนเงินโดยไม่มีเงินสดจริง (โอนลอย)	✓	
๔	นำข้อมูลภายในไปเปิดเผยแก่บุคคลภายนอกทำให้ธนาคารเสียผลประโยชน์		✓
๕	การประเมินทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสินเชื่อ หรือทบทวนหลักประกันสินเชื่อไม่ตรงตามสภาพ หรือมูลค่าที่แท้จริง		✓
๖	ผู้บังคับบัญชาไม่ควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงาน		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	- พนักงานเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากลูกค้า เพื่อให้กระบวนการอนุมัติสินเชื่อมีความสะดวก และได้วงเงินสูง - ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ผ่อนผัน / ผ่อนปรนกระบวนการควบคุม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน			✓	
๒	พนักงานลักลอบถอนเงินออกจากบัญชีของลูกค้า		✓		
๓	พนักงานทำรายการโอนเงินโดยไม่มีเงินสดจริง (โอนลอย)		✓		
๔	นำข้อมูลภายในไปเปิดเผยแก่บุคคลภายนอกทำให้อาณาการเสียหายประโยชน์	✓			
๕	การประเมินทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสินเชื่อ หรือทบทวนหลักประกันสินเชื่อไม่ตรงตามสภาพ หรือมูลค่าที่แท้จริง				✓
๖	ผู้บังคับบัญชาไม่ควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงาน		✓		

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	- พนักงานเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากลูกค้า เพื่อให้กระบวนการอนุมัติสินเชื่อมีความสะดวก และได้วงเงินสูง - ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ผ่อนผัน/ผ่อนปรนกระบวนการควบคุมเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		๓			๓		๓ X ๓
๒	การประเมินทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสินเชื่อ หรือทบทวนหลักประกันสินเชื่อไม่ตรงตามสภาพหรือมูลค่าที่แท้จริง		๓			๓		๓ X ๓

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
- พนักงานเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากลูกค้า เพื่อให้กระบวนการอนุมัติสินเชื่อมีความสะดวก และได้วงเงินสูง - ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ผ่อนผัน/ผ่อนปรนกระบวนการควบคุมเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
-การประเมินทรัพย์สินที่เป็น หลักประกันสินเชื่อ หรือทบทวน หลักประกันสินเชื่อไม่ตรงตามสภาพ หรือมูลค่าที่แท้จริง	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	
๑	- พนักงานเรียกรับเงินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากลูกค้า เพื่อให้กระบวนการอนุมัติสินเชื่อ มีความสะดวก และได้วงเงินสูง - ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบฯ ผ่อนผัน/ผ่อนปรน กระบวนการควบคุม เพื่อเอื้อ ประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน	ปลูกจิตสำนึก - กำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ที่มุ่งสร้างการเติบโตทางธุรกิจโดยยึด หลักบรรษัทภิบาล และการบริหาร ความเสี่ยง เพื่อสร้างความยั่งยืน ให้แก่ธนาคาร - ดำเนินโครงการกรุงไทยคุณธรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บริหารหน่วยงาน และพนักงานมีส่วนร่วมในการระดม ความคิดผ่านยุทธศาสตร์ ๓ ปี. (ปลูกจิตสำนึก ป้องกัน ปรับเปลี่ยน) โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ ๔ outcomes คือ ๑. Financial Growth ๒. Stakeholders/ Regulators Confidence ๓. Transparent Process ๔. Employees Satisfaction	ป้องกัน - มีนโยบายต่อต้านการรับ-ให้ สินบนและคอร์รัปชัน (Anti Bribery and Corruption Policy) ด้วยหลักการต่อต้าน การทุจริตทุกรูปแบบ ธนาคาร ไม่สามารถยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (Zero Tolerance) - ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณธุรกิจ ธนาคาร (Code of Conduct) อย่างต่อเนื่อง - มีระเบียบการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ - มีนโยบายสินเชื่อ (Loan Policy) และระเบียบปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	
		<p>ปรับเปลี่ยน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดบทลงโทษทางวินัย - ยกระดับกระบวนการป้องกันการกระทำทุจริตแบบ End to End Process ซึ่งมีการป้องกันและตรวจสอบตั้งแต่หน่วยงาน First Line 	<p>ที่มีกระบวนการ Check and Balance รวมถึงการอนุมัติวงเงินที่มีมูลค่าสูง ซึ่งมีการอนุมัติในรูปแบบของคณะกรรมการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีมาตรการควบคุมการเบิกค่าใช้จ่ายของธนาคาร - มีกระบวนการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing)
๒	การประเมินทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสินเชื่อ หรือ ทบทวนหลักประกันสินเชื่อไม่ตรงตามสภาพ หรือมูลค่าที่แท้จริง	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการพิจารณาโทษทางวินัยและการใช้สิทธิดำเนินการทางกฎหมายที่เข้มข้น 	<p>ป้องกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติงาน เรื่อง การตรวจสอบสภาพหลักทรัพย์ประกัน และคู่มือการตรวจสอบสภาพและประเมินราคาหลักทรัพย์ - มีการกำหนดรูปแบบสัญญาจ้างประเมินราคาทรัพย์สิน ระหว่างธนาคารกับบริษัทประเมินราคาภายนอกเป็นมาตรฐาน โดยมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของ บริษัทประเมินราคาภายนอกไว้ อย่างชัดเจน และมีการกำกับดูแล ให้บริษัทประเมินราคาภายนอก ดำเนินการตามเงื่อนไขสัญญาจ้าง - มีการกำหนดแนวทางการประเมินราคาและอนุมัติรับรองราคาหลักทรัพย์ประกันที่ตั้งอยู่ใน/นอกแนวเขตป่าสงวน - มีกระบวนการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing)

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
บมจ. ธนาคารกรุงไทย

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	
แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๑. กระบวนการอนุมัติสินเชื่อ
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	<p>๑. มีนโยบายต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชัน (Anti Bribery and Corruption Policy) ด้วยหลักการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ธนาคารไม่สามารถยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (Zero Tolerance)</p> <p>๒. ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การปฏิบัติตามจรรยาบรรณธรรมาภิบาล (Code of Conduct) อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓. มีระเบียบการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ</p> <p>๔. มีนโยบายสินเชื่อ (Loan Policy) และระเบียบปฏิบัติงานด้านสินเชื่อที่มีกระบวนการ Check and Balance รวมถึงการอนุมัติวงเงินที่มีมูลค่าสูง ซึ่งมีการอนุมัติในรูปแบบของคณะกรรมการ</p> <p>๕. มีมาตรการควบคุมการเบิกค่าใช้จ่ายของธนาคาร</p> <p>๖. มีกระบวนการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing)</p>
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	<p>☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ</p> <p>☐ เผื่อระวาง และติดตามต่อเนื่อง</p> <p>☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน</p> <p>☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม</p> <p>☒ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)</p> <p>ดำเนินการครบถ้วน และมีการติดตามเผื่อระวางอย่างต่อเนื่อง</p>
ผลการดำเนินงาน	<p>ธนาคารมีการสื่อสาร ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชัน (Anti Bribery and Corruption Policy) และจรรยาบรรณธรรมาภิบาล (Code of Conduct) อย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำเป็นบทความขนาดสั้นเผยแพร่ผ่านช่องทางอีเมลเป็นประจำทุกเดือน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อชักจูงความเข้าใจ และเน้นย้ำความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานเพื่อต่อต้านการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้ในกระบวนการปฏิบัติงาน</p>

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๒. การประเมินราคาหรือทบทวนราคาหลักประกัน
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	<p>๑. มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติงาน เรื่อง การตรวจสอบสภาพหลักทรัพย์ประกัน และคู่มือการตรวจสอบสภาพและประเมินราคาหลักทรัพย์</p> <p>๒. มีการกำหนดรูปแบบสัญญาจ้างประเมินราคาทรัพย์สิน ระหว่างธนาคารกับบริษัทประเมินราคาภายนอกเป็นมาตรฐาน โดยมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบริษัทประเมินราคาภายนอกไว้อย่างชัดเจน และมีการกำกับดูแลให้บริษัทประเมินราคาภายนอกดำเนินการตามเงื่อนไขสัญญาจ้าง</p> <p>๓. มีการกำหนดแนวทางการประเมินราคาและอนุมัติรับรองราคาหลักทรัพย์ประกัน ที่ตั้งอยู่ใน/นอกแนวเขตป่าสงวน</p> <p>๔. มีกระบวนการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing)</p>
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	<p>☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ</p> <p>☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง</p> <p>☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน</p> <p>☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม</p> <p>☒ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)</p> <p>ดำเนินการครบถ้วน และมีการติดตามเผื่อระวังอย่างต่อเนื่อง</p>
ผลการดำเนินงาน	<p>ธนาคารมีการสื่อสาร ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชัน (Anti Bribery and Corruption Policy) และจรรยาบรรณธุรกิจธนาคาร (Code of Conduct) อย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำเป็นบทความขนาดสั้น เผยแพร่ผ่านช่องทางอีเมลเป็นประจำทุกเดือน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อชักจูงความเข้าใจ และเน้นย้ำความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานเพื่อต่อต้านการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้ในกระบวนการปฏิบัติงาน</p>

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจ (ยสท.)
 ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   การยาสูบแห่งประเทศไทย
 ผู้รับผิดชอบ   นางสาวชุนทกกาญจน์ เดชหาญ
 โทรศัพท์   ๐ ๒๒๒๙ ๑๑๐๑

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	ความไม่โปร่งใสและสื่อทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง และใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ โดยเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างอาจเลือกปฏิบัติเฉพาะกับคู่ค้าหรือผู้เสนอราคาที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัน		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมระดับระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ความไม่โปร่งใสและสื่อทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง และใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ				✓

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
	ความไม่โปร่งใสและสื่อทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง และใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ		๓			๒		๖

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
ความไม่โปร่งใสและสื่อทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง และใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงใน ตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการ เลือกรากิงาน หรือกระบวนการ หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
	ความไม่โปร่งใสและส่อทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง และใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์ โดยมีชอบ โดยเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างอาจเลือกปฏิบัติเฉพาะกับคู่ค้าหรือผู้เสนอราคาที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัน	๑. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. เปิดเผยข้อมูลรับรองความไม่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ระหว่างเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างกับคู่ค้าหรือผู้เสนอราคา ๓. กำหนดให้ทุกส่วนงาน จัดทำแบบประเมินการควบคุมตนเอง (Control Self Assessment) กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ(ที่อยู่ในอำนาจฝ่ายอนุมัติ) และกำหนดให้มีการประเมินโอกาสเกิดการทุจริตทุกขั้นตอน ๔. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งหัวหน้าเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงาน การยาสูบแห่งประเทศไทย

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตในภาครัฐวิสาหกิจ (ยสท.)
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	๑. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. เปิดเผยข้อมูลรับรองความไม่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ระหว่างเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างกับคู่ค้าหรือผู้เสนอราคา ๓. กำหนดให้ทุกส่วนงาน จัดทำแบบประเมินการควบคุมตนเอง (Control Self Assessment) กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ(ที่อยู่ในอำนาจฝ่ายอนุมัติ) และกำหนดให้มีการประเมินโอกาสเกิดการทุจริตทุกขั้นตอน ๔. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งหัวหน้าเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	๑. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเป็นการป้องกันความไม่โปร่งใสและส่อทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ โดยเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างอาจเลือกปฏิบัติเฉพาะกับคู่ค้าหรือผู้เสนอราคาที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัน เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรการภายใน ตรวจสอบความเกี่ยวข้องระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและผู้เสนอราคา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) แสดงถึงการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เปิดเผยข้อมูล และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขับเคลื่อนและพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้ดียิ่งขึ้น

<p>ผลการดำเนินงาน</p>	<p>๒. เปิดเผยข้อมูลรับรองความไม่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ระหว่างเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างกับคู่ค้าหรือผู้เสนอราคา โดยกำหนดให้ทุกส่วนงานจะต้องนำแบบรับรองระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและผู้เสนอราคา เผยแพร่ข้อมูลลงในเว็บไซต์ของการยาสูบแห่งประเทศไทย (www.thaitobacco.or.th) เพื่อให้ประชาชนบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงรายละเอียดในขั้นตอนการดำเนินงาน แสดงถึงความโปร่งใสเปิดเผย และตรวจสอบความเกี่ยวข้องระหว่างเจ้าหน้าที่ได้ในการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและผู้เสนอราคา</p> <p>๓. กำหนดให้ทุกส่วนงานของการยาสูบแห่งประเทศไทย จัดทำแบบประเมินการควบคุมตนเอง (Control Self Assessment : CSA) กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ (ที่อยู่ในอำนาจฝ่ายอนุมัติ) และระบุรายละเอียดในการดำเนินการในแต่ละหัวข้อว่ามีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร พร้อมประเมินโอกาสเกิดการทุจริตในทุกขั้นตอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. กำหนดขั้นตอนกิจกรรมการดำเนินงาน ๒. หน่วยงานรับผิดชอบ ๓. การควบคุมที่มีอยู่ในกิจกรรมการทำงานและมาตรฐานที่ต้องปฏิบัติ ๔. เอกสารที่เกี่ยวข้อง ๕. ผลการดำเนินงานจริงของการควบคุมที่มีอยู่ ๖. ผลการประเมินจุดควบคุม ๗. การประเมินโอกาสเกิดการทุจริต (H/M/L) ๘. ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ ๙. การปรับปรุงการควบคุม ๑๐. กำหนดเสร็จ/ผู้รับผิดชอบ <p>๔. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งหัวหน้าเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง</p>
------------------------------	--

*หมายเหตุ ได้รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต รายงานต่อศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ   การให้บริการทางการเงินและการให้สินเชื่อ

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ผู้รับผิดชอบ   สำนักจัดการและป้องกันการกระทำทุจริต

โทรศัพท์   ๐-๒๕๕๘-๖๕๕๕ ต่อ ๖๕๙๖

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	พนักงานขาดความซื่อสัตย์สุจริต จริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน จึงอาจมีแรงผลักดันให้ทำการทุจริต	✓	
๒	พนักงานปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ ก่อให้เกิดช่องโหว่และโอกาส ในการทุจริต	✓	
๓	กระบวนการในการปฏิบัติงานบางกระบวนการขาดประสิทธิภาพและขาดกลไกในการป้องกัน เพื่อยับยั้งการกระทำทุจริต	✓	
๔	ระบบงานธุรกิจหลัก (Core Banking System) มีช่องโหว่และไม่ยืดหยุ่นเพียงพอในการปรับปรุงระบบ	✓	
๕	ระบบการตรวจจับการทุจริต ธุรกรรมที่มีความเสี่ยง ก่อให้เกิดการทุจริต ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ	✓	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๖	ภัยคุกคามทาง Cyber อาจส่งผลกระทบต่อธนาคาร ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและ บุคคลภายนอก ใช้เป็นช่องทางในการทุจริต		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคต ว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของ ความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมระดับระวางในระหว่าง ปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	พนักงานขาดความซื่อสัตย์สุจริต จริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน จึงอาจมีแรงผลักดันให้ทำการทุจริต		✓		
๒	พนักงานปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ ก่อให้เกิดช่องโหว่และโอกาส ในการทุจริต		✓		
๓	กระบวนการในการปฏิบัติงานบางกระบวนการขาดประสิทธิภาพและขาดกลไกในการป้องกัน เพื่อยับยั้งการกระทำทุจริต		✓		
๔	ระบบงานธุรกิจหลัก (Core Banking System) มีช่องโหว่และไม่ยืดหยุ่นเพียงพอในการปรับปรุงระบบ		✓		
๕	ระบบการตรวจจับการทุจริต ธุรกรรมที่มีความเสี่ยง ก่อให้เกิดการทุจริต ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ		✓		
๖	ภัยคุกคามทาง Cyber อาจส่งผลกระทบต่อธนาคาร ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและบุคคลภายนอก ใช้เป็นช่องทางในการทุจริต				✓

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	พนักงานขาดความซื่อสัตย์สุจริต จริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน จึงอาจมีแรงผลักดันให้ทำการทุจริต		๒			๒		๔
๒	พนักงานปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ ก่อให้เกิดช่องโหว่และโอกาสในการทุจริต		๒			๒		๔
๓	กระบวนการในการปฏิบัติงานบางกระบวนการขาดประสิทธิภาพและขาดกลไกในการป้องกัน เพื่อยับยั้งการกระทำทุจริต		๒			๒		๔

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๔	ระบบงานธุรกิจหลัก (Core Banking System) มีช่องโหว่และไม่ยืดหยุ่นเพียงพอ ในการปรับปรุงระบบ		๒			๑		๒
๕	ระบบการตรวจจับการทุจริต ธุรกรรมที่มีความเสี่ยงก่อให้เกิดการทุจริต ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ		๒			๑		๒
๖	ภัยคุกคามทาง Cyber อาจส่งผลกระทบต่อธนาคาร ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและบุคคลภายนอก ใช้เป็นช่องทางในการทุจริต		๓			๓		๙

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. พนักงานขาดความซื่อสัตย์สุจริต จริยธรรม และจรรยาบรรณในการ ปฏิบัติงาน จึงอาจมีแรงผลักดันให้ทำ การทุจริต	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๒. พนักงานปฏิบัติงานไม่เป็นไปตาม ระเบียบข้อบังคับ ก่อให้เกิดช่องโหว่ และโอกาสในการทุจริต	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๓. กระบวนการในการปฏิบัติงานบาง กระบวนการขาดประสิทธิภาพและ ขาดกลไกในการป้องกัน เพื่อยับยั้ง การกระทำทุจริต	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๔. ระบบงานธุรกิจหลัก (Core- Banking System) มีช่องโหว่และไม่ ยืดหยุ่นเพียงพอในการปรับปรุงระบบ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๕. ระบบการตรวจจับการทุจริต ธุรกรรมที่มีความเสี่ยงก่อให้เกิดการ ทุจริต ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๖. ภัยคุกคามทาง Cyber อาจส่งผล กระทบต่อธนาคาร ก่อให้เกิดความ เสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและ บุคคลภายนอก ใช้เป็นช่องทางใน การทุจริต	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการ หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	ระบบการตรวจจับการทุจริต ธุรกรรมที่มีความเสี่ยงก่อให้เกิดการทุจริต ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนาเงื่อนไขการตรวจจับ (Scenario) เพื่อให้เงื่อนไขในการป้องกันและตรวจจับการทุจริตที่ทันต่อเหตุการณ์และป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับธนาคารได้
๒	ภัยคุกคามทาง Cyber อาจส่งผลกระทบต่อธนาคาร ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและบุคคลภายนอก ใช้เป็นช่องทางในการทุจริต	<ul style="list-style-type: none"> ● กำหนดกระบวนการตรวจจับธุรกรรม ๒๔ ชั่วโมง (ระบบงาน Near Real Time) เพื่อให้ได้กระบวนการตรวจจับธุรกรรม ๒๔ ชั่วโมง และเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าผู้ใช้บริการของธนาคาร ● จัดทำคู่มือระบบงาน Near Real Time เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบ และเพื่อให้ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ส่วนงาน สำนักจัดการและป้องกันการกระทำทุจริต

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๑. แผนพัฒนาเงื่อนไขการตรวจจับ (Scenario)
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	<p>กิจกรรมที่สำคัญ</p> <p>๑) กำหนด/ออกแบบ/ทดสอบ เงื่อนไขการตรวจจับการทุจริต (Scenario)</p> <p>๒) พัฒนาเงื่อนไขการตรวจจับการทุจริต</p> <p>๓) ทดสอบการทำงานของระบบ Fraud Detection (UAT) ก่อนนำระบบขึ้นใช้งานจริง</p> <p>๔) นำเงื่อนไขการตรวจจับขึ้นระบบใช้งานจริง (Go-Live)</p>
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	<p>☒ ยังไม่ได้ดำเนินการ</p> <p>☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง</p> <p>☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน</p> <p>☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม</p> <p>☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)</p> <p>.....</p>
ผลการดำเนินงาน	<p>หมายเหตุ</p> <p>ธ.ก.ส. เริ่มแผนงานประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔</p>

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ส่วนงาน สำนักจัดการและป้องกันการกระทำทุจริต

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๒. แผนกระบวนการตรวจจับธุรกรรม ๒๔ ชั่วโมง (ระบบงาน Near- Real Time)
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	กิจกรรมที่สำคัญ ๑) ศึกษาและวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรวจจับธุรกรรม ๒๔ ชั่วโมง ๒) ออกแบบกระบวนการทำงานระบบงาน Near Real Time ๓) กระบวนการตรวจจับธุรกรรม ๒๔ ชั่วโมง ๔) นำกระบวนการตรวจจับธุรกรรม ๒๔ ชั่วโมง ขึ้นใช้งานจริง ๕) ประเมินผลการทำงานรูปแบบ ๒๔ ชั่วโมง ๖) รายงานผลการประเมินการทำงานรูปแบบ ๒๔ ชั่วโมง เสนอ ผอ.สพท.
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☒ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ ธ.ก.ส. เริ่มแผนงานประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ส่วนงาน สำนักจัดการและป้องกันการกระทำทุจริต

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	
แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๓. แผนจัดทำคู่มือระบบงาน Near Real Time
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	กิจกรรมที่สำคัญ ๑) ศึกษาข้อมูลและขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือ Call center ๒) จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๓) จัดทำร่างคู่มือการตรวจสอบ ๔) นำเสนอคู่มือต่อ ผู้บริหาร (ผู้บริหารทีม/ผช./ผอ.สพท.) ๕) บันทึกเข้าระบบคู่มือ ๖) นำคู่มือขึ้นใช้งาน
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☒ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ ฐ.ก.ส. เริ่มแผนงานประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน การบริหารจัดการป้องกันการทุจริตภายในธนาคาร

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ผู้รับผิดชอบ นายอัครเดช ภาพน้ำ

โทรศัพท์ ๐๒-๒๐๒-๒๐๔๘

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง(Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	บุคลากรภายในธนาคารปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ มีเจตนากระทำการที่ส่อไปในทางทุจริตเพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองหรือร่วมรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลภายนอกที่ประสงค์ร้ายต่อธนาคาร สร้างความเสียหายในด้านตัวเงิน ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือที่ลูกค้ามีต่อธนาคารและชื่อเสียงของธนาคารในภาพรวม	√	
๒.	กระบวนการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติของหน่วยงานกำกับควบคุม รวมถึงการกำหนดจุดควบคุมไม่เพียงพอก่อให้เกิดช่องโหว่ (Gap)เกิดความเสี่ยงที่บุคลากรภายในทำการทุจริตสร้างเสียหายต่อธนาคารทั้งในรูปตัวเงิน เช่น การถูกเปรียบเทียบปรับหรือการถูกฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของธนาคาร		√
๓	ภัยคุกคามทาง Cyber จากบุคคลภายนอกที่ไม่ประสงค์ดีต่อธนาคาร ตลอดจนการแข่งขันด้าน Digital Service หากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่พร้อมใช้งานขาดการควบคุมการเข้าถึงระบบงาน การรักษาความปลอดภัยที่รัดกุมเพียงพอ ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกใช้เป็นช่องทางทำการทุจริต		√

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
	ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญที่จัดเก็บในฐานข้อมูลระบบงาน นำข้อมูลที่จัดเก็บในระบบไปใช้เพื่อประสงค์เชิงการค้า ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงของธนาคาร		

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมประมัตระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ บุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	บุคลากรภายในธนาคารปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ มีเจตนากระทำการที่ส่อไปในทางทุจริตเพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองหรือร่วมรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลภายนอกที่ประสงค์ร้ายต่อธนาคาร สร้างความเสียหายในด้านตัวเงิน ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือที่ลูกค้ามีต่อธนาคารและชื่อเสียงของธนาคารในภาพรวม		✓		
๒	กระบวนการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติของหน่วยงานกำกับควบคุม รวมถึงการกำหนดจุดควบคุมไม่เพียงพอก่อให้เกิดช่องโหว่ (Gap) เกิดความเสี่ยงที่บุคลากร		✓		

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
	ภายในทำการทุจริตสร้างเสียหายต่อธนาคารทั้งในรูปตัวเงิน เช่น การถูกเปรียบเทียบปรับหรือการถูกฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของธนาคาร				
๓	ภัยคุกคามทาง Cyber จากบุคคลภายนอกที่ไม่ประสงค์ดีต่อธนาคาร ตลอดจนการแข่งขันด้าน Digital Service หากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่พร้อมใช้งานขาดการควบคุม การเข้าถึงระบบงาน การรักษาความปลอดภัยที่รัดกุมเพียงพอ ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกใช้เป็นช่องทางทำการทุจริต ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญที่จัดเก็บในฐานข้อมูลระบบงาน นำข้อมูลที่จัดเก็บในระบบไปใช้เพื่อประสงค์เชิงการค้าส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงของธนาคาร		√		

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจรรยา

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	บุคลากรภายในธนาคารปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ มีเจตนากระทำการที่ส่อไปในทางทุจริตเพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองหรือร่วมรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลภายนอกที่ประสงค์ร้ายต่อธนาคารสร้างความเสียหายในด้านตัวเงิน ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือที่ลูกค้ามีต่อธนาคารและชื่อเสียงของธนาคารในภาพรวม		๒			๒		๔
๒	กระบวนการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติของหน่วยงานกำกับควบคุม รวมถึงการกำหนดจุดควบคุมไม่เพียงพอก่อให้เกิดช่องโหว่ (Gap)เกิดความเสี่ยงที่บุคลากรภายในทำการทุจริตสร้างเสียหายต่อธนาคารทั้งในรูปตัวเงิน เช่น การถูกเปรียบเทียบปรับหรือการถูกฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของธนาคาร		๒			๒		๔
๓	ภัยคุกคามทาง Cyber จากบุคคลภายนอกที่ไม่ประสงค์ดีต่อธนาคาร ตลอดจนการแข่งขันด้าน Digital Service หากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่พร้อมใช้งานขาดการควบคุมการเข้าถึงระบบงาน การรักษาความปลอดภัยที่รัดกุมเพียงพอ ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกใช้เป็นช่องทางทำการทุจริตในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญที่		๒			๒		๔

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
	จัดเก็บในฐานข้อมูลระบบงาน นำข้อมูลที่จัดเก็บในระบบไปใช้เพื่อประสงค์เชิงการค้า ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงของธนาคาร							

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. บุคลากรภายในธนาคารปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ มีเจตนากระทำการที่ส่อไปในทางทุจริตเพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองหรือร่วมรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลภายนอกที่ประสงค์ร้ายต่อธนาคาร สร้างความเสียหายในด้านตัวเงิน ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของลูกค้ามีต่อธนาคารและชื่อเสียงของธนาคารในภาพรวม	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๒. กระบวนการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติของหน่วยงานกำกับควบคุม รวมถึงการกำหนดจุดควบคุมไม่เพียงพอก่อให้เกิดช่องโหว่ (Gap) เกิดความเสี่ยงที่บุคลากรภายในทำการทุจริตสร้างเสียหายต่อธนาคารทั้งในรูปตัวเงิน เช่น การถูกเปรียบเทียบปรับหรือการถูกฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของธนาคาร	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๓.ภัยคุกคามทาง Cyber จากบุคคลภายนอกที่ไม่ประสงค์ดีต่อธนาคาร ตลอดจนการแข่งขันด้าน Digital Service หากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่พร้อมใช้งานขาดการควบคุมการเข้าถึงระบบงาน การรักษาความปลอดภัยที่รัดกุมเพียงพอก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกใช้เป็นช่องทางทำการทุจริต ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญที่จัดเก็บในฐานข้อมูลระบบงาน นำข้อมูลที่จัดเก็บในระบบไปใช้เพื่อประสงค์เชิงการค้าส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงของธนาคาร	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการ หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสียหายการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑.	บุคลากรภายในธนาคารปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ มีเจตนากระทำการที่ส่อไปในทางทุจริตเพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองหรือร่วมรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลภายนอกที่ประสงค์ร้ายต่อธนาคาร สร้างความเสียหายในด้านตัวเงิน ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือที่ถูกค้ำมีต่อธนาคารและชื่อเสียงของธนาคารในภาพรวม	ธนาคารมีการกำกับดูแลและติดตามให้เจ้าหน้าที่ที่มีการปฏิบัติ โดยมีกลไกการถ่วงดุลและมีการควบคุม กำกับตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักการ ๓ Lines of Defense ทั้งทั้งองค์กร ๑. First Line เจ้าของงานปฏิบัติงานระเบียบหลักเกณฑ์ข้อบังคับ มีกำหนดจุดควบคุมให้มีการถ่วงดุลและสอบทานการปฏิบัติและรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาตามสายงาน ๒. Second Line ผู้สอบทาน สุ่มสอบทานการปฏิบัติเฝ้าระวัง ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่อผู้ปฏิบัติงาน ๓. Third Line ติดตามตรวจสอบ ควบคุมการดำเนินงานของ ๑ st และ ๒ nd ให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับของธนาคาร
๒.	กระบวนการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติของหน่วยงานกำกับควบคุม รวมถึงการกำหนดจุดควบคุมไม่เพียงพอก่อให้เกิดช่องโหว่ (Gap) เกิดความเสี่ยงที่บุคลากรภายในทำการทุจริตสร้างเสียหายต่อธนาคารทั้งในรูปตัวเงิน เช่น การถูกเปรียบเทียบปรับหรือการถูกฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของธนาคาร	
๓.	ภัยคุกคามทาง Cyber จากบุคคลภายนอกที่ไม่ประสงค์ดีต่อธนาคาร ตลอดจนการแข่งขันด้าน Digital Service หากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่พร้อมใช้งานขาดการควบคุมการเข้าถึงระบบงาน การรักษาความปลอดภัยที่รัดกุมเพียงพอ ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกใช้เป็นช่องทางทำการทุจริตในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญที่จัดเก็บในฐานข้อมูลระบบงาน นำข้อมูลที่จัดเก็บในระบบไปใช้เพื่อประสงค์เชิงการค้า ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงของธนาคาร	ธนาคารมีการพัฒนาระบบเพื่อการเฝ้าระวังและตรวจจับรายการธุรกรรมต้องสงสัยที่ส่อไปในทางทุจริตภายใน (Internal Fraud) / รายการธุรกรรมต้องสงสัยภายนอก (External Fraud) ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายด้านตัวเงินหรือชื่อเสียงของธนาคาร

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน กระบวนงานคัดเลือกผู้ขาย
 ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)
 ผู้รับผิดชอบ สำนักอำนวยการ ฝ่ายพัสดุและอาคารสถานที่
 โทรศัพท์ ๐ ๒๖๑๗ ๗๖๗๖ ต่อ ๕๐๔ - ๕๐๕

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑.	เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นไปตามขอบเขตของงาน (TOR) หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อจูงใจเอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าที่ตนรู้จักหรือมีผลประโยชน์ร่วม		✓
๒.	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง		✓
๓.	มีการล็อกสเปกวัสดุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน		✓
๔.	มีการใช้ดุลยพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษ		✓
๕.	มีการรับสินบน/สินน้ำใจ (Kick Backs) จากคู่ค้า เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขาย		✓
๖.	มีการกำหนดผู้ขายไว้อย่างชัดเจนและทำข้อตกลงกันก่อนจัดซื้อจัดจ้าง		✓
๗.	คณะกรรมการจัดจ้างผู้ขายสินค้า/บริการ กับผู้ตรวจรับพัสดุ/		✓

คณะกรรมการตรวจรับเป็นกลุ่มเดียวกัน		
------------------------------------	--	--

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมประมัตถะหวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร ไม่เป็นไปตามขอบเขตของงาน (TOR) หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อจูงใจเอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าที่ตนรู้จักหรือมีผลประโยชน์ร่วม		√		
๒.	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง		√		
๓.	มีการลือกสเปควัสดุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน			√	
๔.	มีการใช้ดุลยพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้าง โดยวิธีพิเศษ		√		
๕.	มีการรับสินบน/สินน้ำใจ (Kick Backs) จากคู่ค้า เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้ขาย				√
๖.	มีการกำหนดผู้ขายไว้อย่างชัดเจนและทำข้อตกลงกันก่อนจัดซื้อจัดจ้าง				√
๗.	คณะกรรมการจัดจ้างผู้ขายสินค้า/บริการ กับผู้ตรวจรับพัสดุ/ คณะกรรมการตรวจรับเป็นกลุ่มเดียวกัน			√	

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากรายที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑.	มีการถือสเปควัสดุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน		๒		๓			๖
๒.	มีการรับสินบน/สินน้ำใจ (Kick Backs) จากคู่ค้า เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขาย		๒		๓			๖
๓.	มีการกำหนดผู้ขายไว้อย่างชัดเจนและทำข้อตกลงกันก่อนจัดซื้อจัดจ้าง	๓			๓			๙
๔.	คณะกรรมการจัดจ้างผู้ขายสินค้า/บริการกับผู้ตรวจรับพัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับ เป็นกลุ่มเดียวกัน		๒		๒			๔

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
-มีการกำหนดผู้ขายไว้อย่างชัดเจน และ ทำข้อตกลงกันก่อนจัดซื้อจัดจ้าง	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
-มีการล็อกสเปกวัสดุที่ทำให้ไม่เกิด การแข่งขัน -มีการรับสินบน/สินน้ำใจ (Kick Backs) จากคู่ค้าเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขาย	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
-คณะกรรมการจัดจ้างผู้ขายสินค้า/บริการ กับผู้ตรวจรับพัสดุ/คณะกรรมการตรวจ รับเป็นกลุ่มเดียวกัน	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	มีการลือสเปคควัสตุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน	๑. จัดทำคู่มือ การคัดเลือกผู้ขายสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีมาตรฐาน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติ
๒	มีการรับสินบน/สินน้ำใจ (Kick Backs) จากคู่ค้าเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขาย	ในการทำงาน และกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคู่มือ
๓	มีการกำหนดผู้ขายไว้อย่างชัดเจน และทำข้อตกลงกันก่อนจัดซื้อจัดจ้าง	๒. ประกาศแนวปฏิบัติการใช้คู่มือ และถ่ายทอดให้บุคลากรรับทราบและถือปฏิบัติ

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   การประเมินการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย/กระทรวงการคลัง

ผู้รับผิดชอบ   ผู้บริหารฝ่ายบริหารความเสี่ยง.....

โทรศัพท์   ๐๒-๒๗๑-๓๗๐๐-ext. ๑๐๐๑.....

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑.	ธนาคารเลือกปฏิบัติในการว่าจ้าง/เลื่อนระดับหรือตำแหน่งพนักงาน โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ ศาสนา เชื้อชาติ และสถาบัน การศึกษา เป็นต้น		✓
๒.	การรับพนักงานใหม่ แต่งตั้ง โยกย้าย มีการเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องหรือเครือญาติ		✓
๓.	การใช้สิทธิโดยมิชอบในการเบิกจ่ายสวัสดิการและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ		✓
๔.	การทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง		✓
๕.	ทุจริตในกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ เช่น การเรียกรับผลประโยชน์ การละเว้นหรือผ่อนปรนหลักเกณฑ์ต่างๆ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓
๖.	ทุจริตในกระบวนการประเมินราคา	✓	

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมประมัตระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	ธนาคารเลือกปฏิบัติในการว่าจ้าง/เลื่อนระดับหรือตำแหน่งพนักงาน โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ ศาสนา เชื้อชาติ และสถาบัน การศึกษา เป็นต้น	✓			
๒.	การรับพนักงานใหม่ แต่งตั้ง โยกย้าย มีการเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องหรือเครือญาติ	✓			
๓.	การใช้สิทธิโดยมิชอบในการเบิกจ่ายสวัสดิการและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	✓			
๔.	การทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง		✓		
๕.	ทุจริตในกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ เช่น การเรียกรับผลประโยชน์ การละเว้นหรือผ่อนปรนหลักเกณฑ์ต่างๆ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓		
๖.	ทุจริตในกระบวนการประเมินราคา		✓		

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีเหลืองสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือเอกชน ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ธสน.ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก แต่อย่างไรก็ตาม ธสน.มีระดับความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับต่ำ รายละเอียดดังนี้

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑.	การทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง		๒			๒		๔
๒.	ทุจริตในกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ เช่น การเรียกรับผลประโยชน์ การละเว้นหรือผ่อนปรนหลักเกณฑ์ต่างๆ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		๒			๒		๔
๓.	ทุจริตในกระบวนการประเมินราคา		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. การทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัด จ้าง	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
๒. ทุจริตในกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ เช่น การเรียกรับผลประโยชน์ การ ละเว้นหรือผ่อนปรนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
๓. ทุจริตในกระบวนการประเมินราคา	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

จากขั้นตอนที่ ๔ ธสน.ไม่มีค่าความเสี่ยงระดับ สูง ปานกลาง อย่างไรก็ตาม ธสน. มีกิจกรรมการควบคุมที่มีอยู่และมาตรการป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้การประเมินความเสี่ยงหลังการควบคุม (Residual Risk) อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้หากระดับความเสี่ยงหลังการควบคุมอยู่ในระดับสูงหรือปานกลาง ธสน. จะพิจารณามาตรการป้องกันการทุจริตและกิจกรรมการควบคุมเพิ่มเติมต่อไป โดย ธสน. มีมาตรการป้องกันการทุจริต มีรายละเอียดดังนี้

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑.	สภาพแวดล้อมของการควบคุม	<p>ธสน. มีนโยบาย/หลักเกณฑ์ต่างๆ ที่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมของการควบคุม/ตรวจจับการทุจริต ที่สำคัญ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> • นโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) • หลักเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต • ระเบียบ ธสน. ว่าด้วยการป้องกันการขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) • หลักเกณฑ์การให้สินเชื่อหรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง • นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล • คู่มือจริยธรรมธุรกิจ ซึ่งกำหนดกระบวนการรับซื้อร้องเรียน การแจ้งเบาะแส กระบวนการคุ้มครองผู้ร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแส ตลอดจนกระบวนการสอบสวนและลงโทษ • นโยบายการจัดการซื้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะ (Customer Complaint Management Policy) • คู่มือการรับฟังเสียงของลูกค้า • แนวปฏิบัติการกำกับดูแลการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล (Data Leak Prevention : DLP) • นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับของขวัญ (No Gift Policy) • ระเบียบ ธสน. ว่าด้วยการประเมินราคาหลักประกันและทรัพย์สินรอกการ ขาย พ.ศ. ๒๕๖๑ <p>โดยผู้บริหารระดับสูงแสดงตัวเป็นแบบอย่าง (Role Model) เพื่อให้ ธสน. เป็นองค์กรที่ปลอดจากการทุจริต อีกทั้ง ธสน. มีระบบ Customer Relationship Management (CRM) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการซื้อร้องเรียน และการแจ้งเบาะแสดการทุจริต ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น</p>

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๒.	การประเมินความเสี่ยง	ธสน. จัดให้ทุกฝ่ายงานมีการประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการซึ่งรวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริต ซึ่งผลการประเมินฯ พบว่าส่วนใหญ่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ และการจัดการที่เพียงพอ โดย ธสน. นำผลการประเมินฯ มาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและวางแผนตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดย ธสน. มีการทบทวนระบบการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของตนเอง (รวมความเสี่ยงด้านการทุจริต) ประจำปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๓.	กิจกรรมการควบคุม	ธสน. ให้ความสำคัญกับการทบทวน/ปรับปรุงกิจกรรมการควบคุม เพื่อป้องกัน/ลด/บริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างเหมาะสม มีการแบ่งแยกหน้าที่ (Segregation of Duties) การสอบยันการปฏิบัติงาน (Check and Balance) รวมทั้งกำหนดบทลงโทษทางวินัยเมื่อมีการกระทำที่ฝ่าฝืนนโยบาย ข้อบังคับ และระเบียบวินัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (รวมพนักงาน) สามารถรายงานการทุจริตผ่านช่องทางต่างๆ ที่ ธสน. จัดไว้ให้ โดย ธสน. มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลให้เป็นความลับ และฝ่ายตรวจสอบจัดทำแผนการตรวจสอบซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงจากการทุจริต โดยรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณา/ทราบ อย่างสม่ำเสมอ
๔.	สารสนเทศและการสื่อสาร	ธสน. มีช่องทางการสื่อสารให้กับผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับนโยบาย ข้อมูล และข่าวสารต่างๆ ผ่านรายงานประจำปี และเว็บไซต์ของ ธสน. นอกจากนี้ ธสน. ยังจัดหลักสูตรการอบรมในด้านต่างๆ ให้กับพนักงานและผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ เช่น จริยธรรมพนักงาน การตระหนักถึงความเสี่ยงจากการทุจริต และการป้องกันทุจริต รวมทั้งพัฒนาผู้ตรวจสอบภายในให้มีความรู้และความชำนาญด้านวิชาชีพเพื่อตรวจจับการทุจริต
๕.	การติดตามประเมินผล	ธสน. กำหนดให้มีกระบวนการรายงานความเสี่ยงจากการทุจริต/รายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อฝ่ายจัดการและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคณะกรรมการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนปรับปรุงและแก้ไขขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อให้มีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน และการสอบยันการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน โดย ธสน. ไม่ยอมรับให้มีการทุจริตเกิดขึ้นในองค์กร (Zero tolerance)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   IBANK ปลอดการทุจริต
 ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
 ผู้รับผิดชอบ   นายส.ฉกาจ นนท์ชะลีศรี
 โทรศัพท์   ๐๘๑-๘๓๖๙๘๗๕

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การเรียกเก็บเงินสินบนจากการอำนวยความสะดวก	✓	
๒	การลงเวลาการปฏิบัติงาน แต่ไม่ได้เข้ามาปฏิบัติงานจริง	✓	
๓	การลงเวลาปฏิบัติงานแทนกัน	✓	
๔	การนำรถยนต์ของธนาคารไปใช้ส่วนตัว	✓	
๕	การเบิกค่าใช้จ่ายโดยไม่มีอำนาจ หรือไม่เป็นไป ตามระเบียบ ขอบังคับ	✓	
๖	การออกเช็คธนาคารโดยไม่มีอำนาจ ไม่ได้รับอนุมัติ	✓	
๗	การดัดแปลงข้อความ มติ เพื่อให้มีการเบิกเงินค่างวดงาน	✓	
๘	การปกปิด ไม่รายงานเหตุการณ์ทุจริต ของหน่วยงาน ที่ เกิดจากผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาของตน	✓	
๙	หน่วยงานที่จะขอซื้อของจ้างให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ ครบถ้วน และไม่จัดส่งข้อมูลภายในระยะเวลาที่กำหนด	✓	
๑๐	หน่วยงานที่จะขอซื้อของจ้างขาดทักษะและความรู้อย่าง	✓	

	เพียงพอในการดำเนินกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงขาดทักษะด้านการงบประมาณและบัญชีธนาคาร		
--	---	--	--

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การเรียกรับเงินสินบนจากการอำนวยความสะดวก	✓	✓		
๒	การลงเวลาการปฏิบัติงาน แต่ไม่ได้เข้ามาปฏิบัติงานจริง	✓			
๓	การลงเวลาปฏิบัติงานแทนกัน	✓			
๔	การนำรถยนต์ของธนาคารไปใช้ส่วนตัว	✓			
๕	การเบิกค่าใช้จ่ายโดยไม่มีอำนาจ หรือไม่เป็นไปตามระเบียบ ข้อนบังคับ	✓			
๖	การออกเช็คธนาคารโดยไม่มีอำนาจ ไม่ได้รับอนุมัติ	✓			
๗	การดัดแปลงข้อความ มติ เพื่อให้มีการเบิกเงินค่าวงงาน	✓			
๘	การปกปิด ไม่รายงานเหตุการณ์ทุจริต ของหน่วยงาน ที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาของตน	✓			
๙	หน่วยงานที่จะขอซื้อขອງ้างให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน และไม่จัดส่งข้อมูลภายในระยะเวลาที่กำหนด	✓			
๑๐	หน่วยงานที่จะขอซื้อขອງ้างขาดทักษะและความรู้ อย่างเพียงพอในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงขาดทักษะด้านการงบประมาณและบัญชีธนาคาร	✓			

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   การปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   ธนาคารออมสิน

ผู้รับผิดชอบ   นางพัชราภรณ์ ศรีดุขุฎี

โทรศัพท์   ๐ ๘๖๙๘๔ ๔๕๒๒

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	ด้านเงินฝาก - รับฝากเงินจากลูกค้าแต่นำเงินเข้าบัญชีให้ลูกค้าไม่ครบจำนวน - ทำรายการฝากเงินโดยที่ไม่มีเงินสดนำฝากจริง	✓	
๒	ด้านสินเชื่อ - รับเงินจากลูกค้าแต่ไม่นำไปชำระสินเชื่อให้ลูกค้า	✓	
๓	ด้านอื่น ๆ - สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) ให้กับลูกค้าโดยใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนเอง	✓	

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติกรรมการทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติกรรมความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาครอบคลุมระยะหวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ด้านเงินฝาก - รับฝากเงินจากลูกค้าแต่นำเงินเข้าบัญชีให้ลูกค้าไม่ครบจำนวน - ทำรายการฝากเงินโดยที่ไม่มีเงินสดนำฝากจริง		✓		
๒	ด้านสินเชื่อ - รับเงินจากลูกค้าแต่ไม่นำไปชำระสินเชื่อให้ลูกค้า		✓		
๓	ด้านอื่น ๆ - สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) ให้กับลูกค้าโดยใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนเอง		✓		

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	ด้านเงินฝาก - รับฝากเงินจากลูกค้าแต่นำเงินเข้าบัญชีให้ลูกค้าไม่ครบจำนวน - ทำรายการฝากเงินโดยที่ไม่มีเงินสดนำฝากจริง		๒			๓		๖
			๒			๓		๖
๒	ด้านสินเชื่อ - รับเงินจากลูกค้าแต่ไม่นำไปชำระสินเชื่อให้ลูกค้า		๒			๓		๖
๓	ด้านอื่น ๆ - สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) ให้กับลูกค้าโดยใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนเอง		๒			๓		๖

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
๑-๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๔-๖	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๗-๙	ความเสี่ยงระดับสูง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. ด้านเงินฝาก - รับฝากเงินจากลูกค้าแต่นำเงิน เข้าบัญชีให้ลูกค้าไม่ครบจำนวน - ทำรายการฝากเงินโดยที่ไม่มีเงิน สดนำฝากจริง	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
๒. ด้านสินเชื่อ - รับเงินจากลูกค้าแต่ไม่นำไปชำระ สินเชื่อให้ลูกค้า	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
๓. ด้านอื่น ๆ - สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) ให้กับลูกค้าโดยใช้ หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนเอง	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความถี่ของเรื่องที่ทำ การประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	<p>ด้านเงินฝาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับฝากเงินจากลูกค้าแต่นำเงินเข้าบัญชีให้ลูกค้าไม่ครบจำนวน - ทำรายการฝากเงินโดยที่ไม่มีเงินสดนำฝากจริง 	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารมีวิธีปฏิบัติงานสาขาในระบบบริการลูกค้าในธุรกิจหลักของธนาคาร (Core Banking Systems : CBS) ในเรื่องการตรวจสอบยอดเงินคงเหลือประจำวันของสาขาและสาขาย่อย ณ สิ้นวันทำการ - ธนาคารมีหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานการรับฝากเงินประเภทเพื่อเรียกและประจำ <ul style="list-style-type: none"> (๑) ห้ามพนักงานทำรายการฝากเงินในบัญชีเงินฝากของตนเองโดยเด็ดขาด และห้ามพนักงานเทลเลอร์ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ฝากเป็นผู้ทำรายการ (๒) ให้พนักงานเทลเลอร์ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของใบฝากตรวจรับและนับเงินให้ถูกต้อง ลงลายมือชื่อผู้รับและทำการบันทึกรายการในระบบงาน CBS กรณีเกินวงเงินให้ผู้อนุมัติทำการอนุมัติรายการที่ระบบงาน CBS พร้อมลงลายมือชื่อ
๒	<p>ด้านสินเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับเงินจากลูกค้าแต่ไม่นำไปชำระสินเชื่อให้ลูกค้า 	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารมีวิธีปฏิบัติงานสาขาในระบบบริการลูกค้าในธุรกิจหลักของธนาคาร (Core Banking Systems : CBS) ในเรื่องการตรวจสอบยอดเงินคงเหลือประจำวันของสาขาและสาขาย่อย ณ สิ้นวันทำการ
๓	<p>ด้านอื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) ให้กับลูกค้าโดยใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารทบทวนขั้นตอนวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการ MyMo ในส่วนของการอนุมัติ MyMo โดยกำหนดหน้าที่ของผู้ทำรายการให้มีผู้บันทึกข้อมูลและผู้อนุมัติ ซึ่งไม่เป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อให้เกิดกระบวนการปฏิบัติงานที่รัดกุมมากยิ่งขึ้น - จัดทำรายงานสำหรับการควบคุมการปฏิบัติงานที่สาขาเพิ่มเติมจากเดิม เพื่อให้สาขาสามารถตรวจสอบและควบคุมการรับสมัคร MyMo และการแก้ไขข้อมูล MyMo ได้ <ul style="list-style-type: none"> (๑) รายงาน ZMBREGISTB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดจำนวนผู้สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) (๒) รายงาน ZMBSAVEB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดจำนวนผู้สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) ที่อยู่

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
		<p>ในสถานะ ๑ – save draft ซึ่งยังไม่ได้รับการอนุมัติจาก Submit User BRMGR/BRSMGR</p> <p>(๓) รายงาน ZMBSUBMITB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดการอนุมัติสมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo)</p> <p>(๔) รายงาน ZMBMNGB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลผู้สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo)</p> <p>(๕) รายงาน ZMBCANCELB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดการยกเลิกใช้บริการ Mobile Banking (MyMo)</p> <p>- ปรับปรุงระบบงานตรวจจับรายการทุจริต (Surveillance) ให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการวิเคราะห์ตรวจจับรายการทุจริต บน MyMo</p> <p>- ออกหนังสือชักซ้อมวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับสมัครบริการ MyMo เพื่อกำชับให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบคำสั่งธนาคารอย่างเคร่งครัด</p>

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงาน ธนาคารออมสิน

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	การปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
<p>มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง</p> <p>๑. ด้านเงินฝาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับฝากเงินจากลูกค้า แต่นำเงินเข้าบัญชีให้ลูกค้าไม่ครบจำนวน - ทำรายการฝากเงิน โดยที่ไม่มีเงินสดนำฝากจริง <p>๒. ด้านสินเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับเงินจากลูกค้าแต่ไม่นำไปชำระสินเชื่อให้ลูกค้า <p>๓. ด้านอื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) ให้กับลูกค้า โดยใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารมีวิธีปฏิบัติงานสาขาในระบบบริการลูกค้าในธุรกิจหลักของธนาคาร (Core Banking Systems : CBS) ในเรื่องการตรวจสอบยอดเงินคงเหลือประจำวันของสาขาและสาขาย่อย ณ สิ้นวันทำการ - ธนาคารมีหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานการรับฝากเงินประเภทเพื่อเรียกและประจำ <ul style="list-style-type: none"> (๑) ห้ามพนักงานทำรายการฝากเงินในบัญชีเงินฝากของตนเองโดยเด็ดขาด และห้ามพนักงานเทลเลอร์ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ฝากเป็นผู้ทำรายการ (๒) ให้พนักงานเทลเลอร์ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของใบฝากตรวจรับและนับเงินให้ถูกต้อง ลงลายมือชื่อผู้รับและทำการบันทึกรายการในระบบงาน CBS กรณีเกินวงเงินให้ผู้อนุมัติทำการอนุมัติรายการที่ระบบงาน CBS พร้อมลงลายมือชื่อ - ธนาคารมีวิธีปฏิบัติงานสาขาในระบบบริการลูกค้าในธุรกิจหลักของธนาคาร (Core Banking Systems : CBS) ในเรื่องการตรวจสอบยอดเงินคงเหลือประจำวันของสาขาและสาขาย่อย ณ สิ้นวันทำการ - ธนาคารทบทวนขั้นตอนวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการ MyMo ในส่วนของการอนุมัติ MyMo โดยกำหนดหน้าที่ของผู้ทำรายการให้มีผู้บันทึกข้อมูลและผู้อนุมัติ ซึ่งไม่เป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อให้เกิดกระบวนการปฏิบัติงานที่รัดกุมมากยิ่งขึ้น - จัดทำรายงานสำหรับการควบคุมการปฏิบัติงานที่สาขาเพิ่มเติมจากเดิม เพื่อให้สาขาสามารถตรวจสอบและควบคุมการรับสมัคร MyMo และการแก้ไขข้อมูล MyMo ได้ <ul style="list-style-type: none"> (๑) รายงาน ZMBREGISTB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดจำนวน

	<p>ผู้สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo)</p> <p>(๒) รายงาน ZMBSAVEB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดจำนวนผู้สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) ที่อยู่ในสถานะ ๑ – save draft ซึ่งยังไม่ได้รับการอนุมัติจาก Submit User BRMGR/BRSMGR</p> <p>(๓) รายงาน ZMBSUBMITB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดการอนุมัติสมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo)</p> <p>(๔) รายงาน ZMBMNGB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลผู้สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo)</p> <p>(๕) รายงาน ZMBCANCELB ใช้สำหรับแสดงรายละเอียดการยกเลิกใช้บริการ Mobile Banking (MyMo)</p> <p>- ปรับปรุงระบบงานตรวจจับรายการทุจริต (Surveillance) ให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการวิเคราะห์ตรวจจับรายการทุจริตบน MyMo</p> <p>- ออกหนังสือชักซ้อมวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับสมัครบริการ MyMo เพื่อกำชับให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบคำสั่งธนาคารอย่างเคร่งครัด</p>
<p>สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง</p>	<p>☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ</p> <p>☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง</p> <p>☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน</p> <p>☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม</p> <p>☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)</p> <p>.....</p>
<p>ผลการดำเนินงาน</p> <p>๑. ด้านเงินฝาก</p> <p>- รับฝากเงินจากลูกค้า แต่นำเงินเข้าบัญชีให้ลูกค้าไม่ครบจำนวน</p> <p>- ทำรายการฝากเงิน โดยที่ไม่มีเงินสดนำฝากจริง</p>	<p>- ธนาคารออกคำสั่งธนาคารออมสินที่ ๖๙/๒๕๕๓ เรื่อง วิธีปฏิบัติงานสาขาในระบบบริการลูกค้าในธุรกิจหลักของธนาคาร (Core Banking Systems : CBS) โดยมีรายงานเพื่อการตรวจสอบและควบคุมให้สาขาและสาขาย่อยตรวจสอบ และลงลายมือชื่อกำกับรายงานหลัก ดังนี้</p> <p>(๑) งบทดลองประจำวัน</p> <p>(๒) รายงาน ZDR๑๐๐ รายงาน ZDO๑๐๐ รายงาน ZDL๑๐๐</p> <p>(๓) รายงาน Daily File Maintenance (ZSCA ๓๕๙)</p> <p>(๔) รายงานฝาก - ถอนตามคำสั่ง (By Bank Order Report)</p> <p>(๕) รายงานการอนุมัติ (Supervisory Override By Override User)</p> <p>(๖) รายงาน Teller Journal (EC) Report พร้อมทั้งบันทึกสาเหตุของการแก้ไข</p>

<p>๒. ด้านสินเชื่อ</p> <p>- รับเงินจากลูกค้าแต่ไม่นำไปชำระสินเชื่อให้ลูกค้า</p> <p>๓. ด้านอื่น ๆ</p> <p>- สมัครใช้บริการ Mobile Banking (MyMo) ให้กับลูกค้า โดยใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนเอง</p>	<p>- ธนาคารออกคำสั่งธนาคารออมสินที่ ๖๙/๒๕๕๓ เรื่อง วิธีปฏิบัติงานสาขาในระบบบริการลูกค้าในธุรกิจหลักของธนาคาร (Core Banking Systems : CBS) โดยมีรายงานเพื่อการตรวจสอบและควบคุมให้สาขาและสาขาย่อยตรวจสอบ และลงลายมือชื่อกำกับรายงานหลัก ดังนี้</p> <p>(๑) งบทดลองประจำวัน</p> <p>(๒) รายงาน ZDR๑๐๐ รายงาน ZDO๑๐๐ รายงาน ZDL๑๐๐</p> <p>(๓) รายงาน Daily File Maintenance (ZSCA ๓๕๙)</p> <p>(๔) รายงานฝาก - ถอนตามคำสั่ง (By Bank Order Report)</p> <p>(๕) รายงานการอนุมัติ (Supervisory Override By Override User)</p> <p>(๖) รายงาน Teller Journal (EC) Report พร้อมทั้งบันทึกสาเหตุของการแก้ไข</p> <p>- ธนาคารมีคำสั่งธนาคารออมสินที่ ๕๙/๒๕๖๑ เรื่อง การให้บริการ Mobile Banking (MyMo)</p> <p>- พัฒนาระบบงานตรวจจับรายการทุจริต (Surveillance) ให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการวิเคราะห์ตรวจจับรายการทุจริตบน MyMo</p> <p>- ธนาคารมีหนังสือชักชวนวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับสมัครบริการ MyMo</p>
--	---